

**JAV VETAVO
JT REZOLIUCIJĄ,
SMERKIANČIĄ
IZRAELĮ**

JAV vetavo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją, kurioje raginama nedelsiant išvesti iš Gazos Ruožo Izraelio kariuomenę ir kurioje Izraelis smerkiamas dėl 19 palestiniečių žūties šioje smurto kėčiamejoje Palestinos savivaldos teritorijoje.

Devynios iš 15 JT Saugumo Tarybos narių pritarė rezoliucijai, o Didžioji Britanija, Danija, Japonija ir Slovakija susilaikė.

Tačiau JAV atstovas Jungtinėse Tautose John Bolton paskelbė veto šiam dokumentui. Pasak jo, Vašingtonas apgailestauja dėl prarastų gyvybių, bet jam "kelia susirūpinimą rezoliucijos, kuri žymiu mastu susijusi su neigiamu nusistatymu prieš Izraelį, kalba. Tokia kalba neprisideda prie taikos reikalo, o jos nepriimtumas Jungtinėms Valstijoms ankstesnėse rezoliucijose yra gerai žinomas", - nurodė jis.

Palestinos vyriausybė, kurią sudaro daugiausia grupuotės "Hamas" nariai, pasmerkė šį Vašingtono žingsnį, pažymėdama, jog šis veto rodo, kad JAV remia Izraelio veiksmus.

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice savo ruožtu sakė, jog rezoliucija buvo "vienšališka politinė programa", ir tvirtino, jog joje nepagrįstai teigiama, kad Izraelis pažeidė tarptautinius įstatymus. *Delfi*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIO
KONSULATO PRANEŠIMAS**

Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui š. m. lapkričio 13 d. pripažinus, kad Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatos dėl dvigubos pilietybės prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiuo metu asmenims, kurie yra kitos valstybės piliečiai, negali būti sprendžiamas Lietuvos Respublikos pilietybės klausimas pagal Pilietybės įstatymo 1 straipsnio 1 punktą, negali būti įgyvendinta teisė į Lietuvos Respublikos pilietybę pagal Pilietybės įstatymo 17 straipsnio 3 dalį ar grąžinta Lietuvos Respublikos pilietybė pagal Pilietybės įstatymo 20 straipsnio 2 dalį.

Pilietybės įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nurodyti Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie įgijo kitos valstybės pilietybę po šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo įsigaliojimo, bus lai-

NATO valstybių vadų konferencijos lapkričio 29 d. Rygoje bendra nuotrauka.

NATO nuotr.

**ŠIAURĖS IR BALTIJOS VALSTYBĖS PASIRAŠĖ BENDRĄ PAREIŠKIMĄ
DĖL RUSIJOS IR VOKIETIJOS DUJOTIEKIO PROJEKTO**

Vilnius, gruodžio 1 d. (Delfi). Vilniuje vykusiame Šiaurės ir Baltijos šalių parlamentinių užsienio reikalų komitetų vadovų susitikime buvo pasirašytas bendras pareiškimas dėl Baltijos jūros dugnu tiesiamo, Rusiją ir Vokietiją sujungiančio Šiaurės Europos dujotiekio (ŠED).

Pareiškime Baltijos valstybių, Šiaurės šalių ir Lenkijos vyriausybės raginamos, prieš Rusijai ir Vokietijai pradendant

tiesti ŠED, įvertinti poveikį Baltijos jūros ekosistemai, bei kviečiamos laikytis pozicijos, kad dujotiekio tiesimas Baltijos jūroje neturėtų prasidėti neatlikus nepriklausomų teisinių aplinkos apsaugos poveikio vertinimų.

Susitarimą tiesti dujotiekį Rusija ir Vokietija pasirašė pernai rugsėjį. Dujotiekio, kuris aplenkėtų Baltijos šalis bei Lenkiją, statybos pagrindinis tikslas, kaip deklaruojama, - užtikrinti nepertraukiamą dujų tiekimą į Vakarų Europą.

Kaip pranešė Seimo Ryšių su visuomene skyrius, susitikime buvo aptarta Europos Sąjungos Šiaurės dimensijos poli-

Lietuvos Respublikos pilietybę įgyvendinimo bei Lietuvos Respublikos pilietybės grąžinimo pagal Pilietybės įstatymo 20 straipsnio 2 dalį Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje bus priimami, jeigu asmuo, suprasdamas teisinę situaciją, vis tiek pageidauja, kad jo prašymas bei dokumentai būtų priimti. Tokiais atvejais Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos negalės spręsti asmens Lietuvos Respublikos pilietybės klausimo arba priims neigiamą sprendimą jo atžvilgiu, kol asmuo neatsisakys turimos užsienio valstybės pilietybės.

LR Generalinio konsulato informacija, Chicago, IL

tika, skirta Šiaurės Europos valstybių ir Rusijos šiaurės vakarų regionų bendradarbiavimui.

Buvo pabrėžta, kad Baltijos regiono šalys turi daug bendrų interesų, todėl reikia aktyviau formuoti bendrą ir koordinuotą visų šio regiono valstybių poziciją.

Pažymėta, kad efektyviam Šiaurės dimensijos politikos įgyvendinimui yra būtina atskira finansavimo eilutė Europos Sąjungos biudžete, o suinteresuotumas šia politika turi būti rodomas ir iš Rusijos pusės, tik tokiu atveju Šiaurės dimensija bus sėkminga.

Atskirai buvo diskutuojama apie Europos kaimynystės politikos sustiprinimo būdus. Buvo atkreiptas dėmesys į būtinybę subalansuoti ES finansus ir politiką ES Rytų ir Vakarų kaimynių atžvilgiu. Vieningai sutarta, kad tokioms šalims kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova labai reikalinga europinė perspektyva, kaip esminė bū-

tinybė tęsti vidaus demokratizaciją ir ekonomines reformas. Taip pat buvo pasikeista nuomonėmis dėl ES politikos Baltarusijos atžvilgiu efektyvumo.

Kita aptarta tema - energetinio saugumo klausimai, infrastruktūriniai energetikos projektai ir ES energetikos politika. Lietuvos Vyriausybės poziciją šiuo klausimu pristatė užsienio reikalų ministro patarėjas ambasadorius Česlovas Stankevičius.

Diskusijoje buvo pažymėta, kad **ES turi kalbėti vienu balsu** su šalimis tiekėjomis ir ieškoti būdų, kaip atsieti ekonominį augimą nuo angliavandenių vartojimo, taip pat būtina ieškoti ilgalaikių sprendimų energetikos srityje.

Šiaurės šalių ir Baltijos valstybių parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų susitikimas yra tradicinis, rengiamas du kartus per metus vis kitos valstybės sostinėje.

**RASTAS REAKTORIUS, KURIAME PAGAMINTAS
A. LITVINENKO NUŽUDEŠ POLONIS**

Didžiosios Britanijos specialistai rado reaktorių, kuriame buvo pagamintas radioaktyvusis polonis-210, aptiktas praėjusią savaitę Londone mirusio buvusio Rusijos federalinės saugumo tarnybos (FST) karininko Aleksandr Litvinenko kūne. Apie tai gruodžio 1 d. rašo Didžiosios Britanijos dienraštis *The Daily Telegraph*.

Remiantis viena iš versijų,

polonis-210 atkeliavo iš Krasnojarsko. Tačiau Rusijos specialistai primygtinai tą neigia.

Pasirodo, kad Atominio ginklo tyrimų institutas Oldermastone gali nustatyti, kur buvo gauta viena ar kita medžiaga. Kaip skelbia *The Daily Telegraph*, britų ekspertams jau pavyko nustatyti, kur buvo pagamintas A. Litvinenko pražudęs polonis-210.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos politikų lūpose tarp priekaištų tiradų latviams pasigirdo optimizmo gaidelių. Kaip ir prognozuota, lapkričio 30-oji tapo lūžio diena. Nuo praėjusios savaitės pradžios pasienyje nusidriekusios krovinių automobilių eilės sutrumpėjo kone perpus. Su prezidentu Valdu Adamkumi ryte susitikęs premjeras G. Kirkilas išreiškė viltį, kad eilės ištirps artimiausiu metu. Jis sakė tikįs Latvijos ministro pirmininko Aigaro Kalvyčio pažadu, kad pasibaigus NATO viršūnių susitikimui blokada nebebus tokia intensyvi.

Esminė šio chaoso Lietuvos-Latvijos pasienyje priežastis - nešvari konkurencija. Tokios nuomonės yra netgi mūsų užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, kurio radikaliais pareiškimais ir karštakošiškais sprendimais tikrai neap kaltinsi. "Atsakysiu tiksliai - priežastis yra konkurencija. Man teko susidurti su šia galin ga jėga, kai buvau ambasadoriumi Rygoje: labai aiškiai ir nepageidaujamai reiškėsi visokie "karai". Galvojau, kad jie jau nuėjo į praeitį, tačiau dar kartais kažkoks recidyvas pasireiškia",- įvertino ministras.

Ar finansų ministro Zigmanto Balčyčio sūnus pažeidė įstatymą? Atsakymo į šį klausimą nekantriai laukia ne tik Z.Balčytis, bet ir prezidentas Valdas Adamkus bei premjeras Gediminas Kirkilas. Pirmieji valstybės asmenys yra užsiminę, jog finansų ministras gali prarasti portfelį, jeigu bus įrodyta jo sūnaus kaltė. Baudžiamoji byla, kurioje minimas ir Z.Balčyčio sūnus, primena kvapą gniaužiantį detektyvą. Dokumentų sukeitimas, raktų, kuriais galima atrakinti bylų spintas, dublikatai, užuominos apie galimą šantažą, nuklausyti telefono pokalbiai - šioje istorijoje netrūksta tokių spalvingų epizodų. Teisėjų ran kose - sūnaus laisvė ir tėvo garbė.

Šiauliuose neatmetama galimybė, jog visi trys miesto vienmandatėse išrinkti parlamentariai dalyvaus savivaldos rinkimuose ir gali pretenduoti į mero postą. Jei kuris laimėtų, šiauliečiams grėstų ir Seimo rinkimai. *Šiaulių kraštas* kalbėjosi su kelių partijų atstovais, ir beveik visi jie neatmeta galimybės įrašyti į kandidatų sąrašą žinomus savo partiečius parlamentarų. Kol oficiali rinkimų kampanija neprasidėjo, kai kurios partijos Šiauliuose dar žaidžia slėpynių, išsisukinėdamos nuo tiesių atsakymų, mėgin damos sulaukti patogiausio momento atskleisti savo kortas.

Plagiato skandalu pagarsėjęsi Šiaulių universiteto Tęstinių studijų instituto direktorė Lidija Ušeckienė įstojo į miestą valdančių socialdemokratų gretas. Ją priėmė partijos Šiaulių miesto skyriaus taryba. Kai kurie socdemai neslepia, jog tai juos nustebino. Pati L.Ušeckienė *Šiaulių kraštui* nenorėjo atskleisti, kodėl panoro dalyvauti politinėje veikloje. Paklausta, ar noras tapti socialdemokrate susijęs su ketinimu dalyvauti artėjančiuose savivaldos rinkimuose, teigė: "Tikrai su rinkimais nesusijęs - jokiuose sąrašuose nebūsiu".

Rukloje įsikūrusios motorizuotos pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotajame pėstininkų batalione surengtos trečiosios provincijos atkūrimo grupės (PAG-3) sutiktuvės.

Per ateinančius dvejus metus JAV panaikins vizų režimą Latvijos piliečiams. Kad JAV gali panaikinti visų režimą Latvijai ir Estijai, užsiminė Rygoje lankęsis JAV prezidentas George W.Bush. "Jei mes esame NATO narės, mūsų piliečiai turėtų supaprastinta tvarka lankytis vienas pas kitą", - sakė JAV prezidentas. Kol kas neaišku, kodėl šalia kitų Baltijos valstybių G.W.Bush neminėjo Lietuvos, kurios priešus prieš keletą metų lankydamasis Vilniuje vadino ir Amerikos priešais. Užsienio reikalų ministerija (URM) *Respubliką* informavo, kad Lietuva tebedalyvauja susitarime siekti bevizio režimo su JAV.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Popiežius Benediktas XVI Turkijoje tarėsi su Ortodoksų patriarchu Bartalomėjumi, kad išlygintų skirtumus tarp Katalikų ir Ortodoksų bažnyčių.

Reuters

Irano prez. Mahmoud Ahmadinejad, prie mikrofonų, kalbėjo apie Irako ir Izraelio valstybinius reikalus. Jis parašė viešą laišką "garbingiems amerikiečiams", kuriame smerkia JAV prez. G. Bush vedamą politiką palaikant tik Izraelį ir neatsižvelgiant į arabų pageidavimus. JAV vetavo Jungtinių Tautų Saugumo tarybos rezoliuciją, kurioje raginama išvesti iš Gazos ruožo Izraelio kariuomenę ir kurioje smerkiamas Izraelis dėl 19 palestiniečių nužudymo. Washingtonas pareiškė, kad ta rezoliucija susijusi su neigiamu nusistatymu prieš Izraelį. Senato demokratai pareikalavo prezidentą paskirti pasiuntinį, kuris nešališkai spręstų Vidurinių Rytų taikos reikalus.

AP

POPIEŽIUS SUSITIKO SU ORTODOKSŲ BAŽNYČIOS VADOVU

Konstantinopolis, lapkričio 30 d. (Delfi.lt). Popiežius Benediktas XVI ir Ortodoksų Bažnyčios dvasinis vadovas ketvirtadienį drauge surengė iškilmingas pamaldas ir dar kartą pareiškė įsipareigojimą siekti vienybės panaikinant skilimą, prasidėjusį krikščionybės didžiąja schizma prieš beveik tūkstantį metų.

"Susisikaldymas tarp krikščionių yra skandalingas dalykas pasauliui ir kliūtis evangelijai skelbti", - per išpūdingas pamaldas prismilktoje Šv.Jurgio bažnyčioje sakė Benediktas XVI. Jo ir 250 mln. pasaulio ortodoksų dvasinio vadovo patriarcho Baltramiejaus I vadovauta liturgija buvo surengta Konstantinopolio ekumeninio patriarchato dangiškojo globėjo apaštalo šv. Andriejaus šventės proga. Tikima, kad šv.Andriejus po Kristaus mirties skelbė tikėjimą dabartinio Stambulo vietoje.

Popiežiaus vizito metu imtasi precedento neturinčių saugumo priemonių užsienio svečiui apsaugoti. Prie Stambulo universiteto kelios dešimtys nacionalistinės islamistų partijos rėmėjų prieš popiežių protestavo stebint didelėms policijos pajėgoms.

Per Bizantijos apeigų liturgiją žilabarzdis Baltramiejus I pavadino ją dar vienu "nenuilstamos kelionės" žingsniu visiško mūsų Bažnyčių bendravimo atkūrimo link".

Krikščionybės Vakarų ir Rytų atšakos atsiskyrė 1054 metais įvykus didžiąjai schizmai dėl skirtingų požiūrių teologijos ir popiežiaus au-

toriteto klausimais.

Dialogas dėl Bažnyčių susijungimo rimtai prasidėjo 1965 metais, kai abi šalys atšaukė 1054-aisiais paskelbtą abipusę ekskomunikaciją.

Kaip Konstantinopolio visuotinis patriarchas Baltramiejus I turi prestižinį titulą, bet tiesiogiai vadovauja tik maždaug 3 tūkstančiams Stambule likusių graikų ortodoksų.

Šios bendros rytinės pamaldos Stambulo Fenero rajone - sename graikų kvartale, kuriame įsikūręs Baltramiejus I, - kuriam laikui nukreipė dėmesį į popiežiaus vizito darbotvarkės klausimus, susijusius su krikščionyste.

Po ankstesnių taikinamųjų žodžių apie islamą, sumažinusį įtampą tarp jo ir turkų musulmonų, popiežius tęsė ir santykių su musulmonais gerinimo temą - apsilankė garsiojoje Stambulo Žydrojoje mečetėje.

Prieš apsilankymą joje Benediktas XVI nuvyks į netoliese esančią Švč. Išminties katedrą. Ši 6-ajame amžiuje statyta bizantinė šventovė 1453 metais, Osmanų imperijos laikais, buvo paversta mečete, o nuo 1935-ųjų yra muziejus.

Turkų nacionalistai ir islamistai stebės popiežiaus elgesį šiame muziejuje - ar jis padarys netaktą ir melsis jame, nors tai ir mažai tikėtina. Čia 1967 metais meldėsi popiežius Paulius VI, taip sukeldamas diplomatinį incidentą, bet popiežius Jonas Paulius II apsilankęs Švč. Išminties katedroje 1979 metais, to nedarė.

Religijos laisvė turi būti ES kriterijus

Pagarba religijos laisvei turi būti stojimo į Europos Sąjungą kriterijus, lapkričio 30 d. Stambule paskelbtame bendrame pareiškime nurodo popiežius Benediktas XVI ir ortodoksų ekumeninis patriarchas Baltramiejus I. Šiame dokumente, kurį galbūt galima vertinti ir kaip pastabą narystės ES siekiančiai Turkijai, Bendrija raginama užtikrinti, kad jos narės gerbtų savo religinių mažumų teises.

Turkijoje yra likę tik maždaug 2-3 tūkst. ortodoksų, bet Konstantinopolio patriarchas Baltramiejus I turi moralinį autoritetą beveik visai pasaulio ortodoksų bendruomenei.

NEMATO VIETOS TURKIJAI EUROPOS SĄJUNGOJE

Centro dešiniųjų kandidatas į Prancūzijos prezidentus Nicolas Sarkozy lapkričio 30 d. paragino visiškai nutraukti derybas dėl Turkijos narystės Europos Sąjungoje. Per debatus televizijoje Prancūzijos vidaus reikalų ministras teigė, kad Turkijos pozicija Kipro atžvilgiu yra nepriimtina.

Jis paragino ES bei Turkijos santykiams suteikti "privilegiuotos partnerystės" statusą ir atsakyti planų priimti Ankarą į bloką.

Tarptautinės bendrijos pripažinta Kipro Respublika yra ES narė, tačiau jos nepripažįsta Turkija, atsakanti į savo uostus įsileisti Kipro laivus ir turkiškoje salos dalyje laikanti apie 35 tūkst. kareivių.

"Raginu nutraukti derybas su Turkija... bet kokias derybas. Turkijos vieta... - ne Europos Sąjungoje", - pareiškė N.Sarkozy per televiziją "France 2". *Delfi.lt*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KIRŠINIMO POLITIKA

“Mažeikių nafta” tapo tarptautiniu Europos dėmesiu. Lapkričio 24 d. Anglijos laikraštis *The Financial Times* patarė Europos Sąjungos vadovams atsiminti Lietuvos pamokas ryšium su “Mažeikių nafta”, kai jie su Rusijos prezidentu susės svarstyti Helsinkyje politinį ir ekonominį bendradarbiavimą lapkričio 28 d.

Dienraštis rašo, jog Rusija seniai norėjo perimti šią naftos įmonę savo žinion. Tačiau Vilnius pirmą kartą 1999 metais privatizavęs “Mažeikių naftą” pasirinko ne Rusijos pirkėją, kad sumažintų jos įtaką Lietuvoje. Tada ji buvo parduota JAV įmonei “Williams”. Bet kai ši pateko į finansinius sunkumus, jos kontrolė buvo perduota “Jukos”, kuriai tuo metu vadovavo Michail Chodorkovskij ir nepriklausė valstybei. Bet 2003 m. jis buvo areštuotas dėl nesumokėtų mokesčių. Nenorėdama skelbti bankroto, “Jukos” rengėsi parduoti savo turtą, įskaitant ir “Mažeikių naftą”. Lietuva tada suskubo parduoti naftos įmonę Lenkijos “PKN Orlen” kompanijai.

Paskelbus šį susitarimą, įvyko Rusijos naftotiekėje nelaimė ir Lietuvos įmonė buvo priversta importuoti naftos žaliavą geležinkelio ir jūra daug brangiau. Netrukus “Mažeikių naftos” įmonėje kilo gaisras. Sumažėjo gamyba ir pelnas. Įdomu, kad šie įvykiai sutapo su Rusijos politiniais nesutarimais su Lenkija ir Lietuva. Maskva supyko, kad gegužės mėnesį Vilniuje vykusios konferencijos metu JAV viceprezidentas Dick Cheney pareiškė Rusijai išpėjimą “nenaudoti energetikos šaltinių bauginimui ir šantažui”. Lietuva dar pareikalavo išduoti buvusį Darbo partijos vadovą ir buvusį ministrą už finansines sukybes. Lenkijos prezidentas taip pat pareiškė smerkias Rusijos dominavimą energetikos srityje ir reikalavo nesurišti su politika.

Latvijos tarptautinių reikalų institutas išpėjo, kad Rusijos “imperinis entuziazmas” stiprėja. Is ragina Europos Sąjungos valstybes sudaryti vieną bendrą frontą, nes susiskaldžiusi Europa dar labiau padrąsins Rusiją siekti imperinių tikslų.

Kitas britų laikraštis *Guardian* tą pačią dieną atsakė į rusų išleistą dokumentų rinkinį “Baltijos valstybės ir geopolitika”, kurią sudarė Rusijos užsienio žvalgybos tarnyba. Ten sakoma, kad sovietų kariuomenės įvedimą į Baltijos valstybes 1940 m. JAV ir D. Britanijos vadai vertino kaip būtiną sovietinės vyriausybės veiksmą. Laikraštis pažymi, kad “tai buvo sudaryta Rusijos Dūmos žemųjų rūmų nurodymu, o laikas parinktas taip, kad tarp Vakarų Europos valstybių ir NATO ir ES įstojusių Baltijos valstybių būtų pasėta nesantaika”. Leidinys rašo, kad “Kremliaus santykiai su Baltijos kraštais tebėra įtempti. Rusija pyksta, kad Estija nesutiko pastatyti paminklo sovietų kariams “išvadavusiems” Taliną 1944 m.

Ten dar rašoma, kad Churchill 1939 m. kalbėjęs, jog Anglijos interesas buvęs “stiprinti SSRS okupaciją Baltijos valstybėse, kad sumažintų Vokietijos dominavimą. “Bet po dviejų metų jis pareiškė, kad teritoriniai pasikeitimai, kuruos nulėmė karas, negali būti nuolatos be laisvo šalių sutikimo ir geros valios. “Churchill vėliau atsisakė pripažinti Baltijos valstybes Sovietų Sąjungos dalimi”, - nurodo laikraštis *Guardian*.

Deja, Rusijos atstovas prie NATO K. Tockij pažymėjo, jog Rusijai svarbu, “kokia bus NATO raida” ir pasisakė prieš Latvijos prezidentės pareiškimą, kad būtų priimtos ir tos šalys, kurios nori būti NATO sąjungoje.

S. Tūbėnas

CONTRADICTO IN ADJECTO

Artėjant savivaldos rinkimams kai kurie valdžios iki šiol nesėkmingai siekė veikėjai ėmėsi rūpesčio kurti naujas partijas ar jų frakcijas. Antai per Lietuvos nacionalinį radiją kelis kartus girdėjome reklamą, kurioje pensininku prisistatantis Vytautas Kadžys kvietė Lietuvos pensininkus prisidėti prie naujai kuriamos Pensininkių partijos, o “Baltijos televizija” parodė ir pagarsino prie Liberalų ir centro partijos besikuriančią “liberaliųjų konservatorių” frakciją.

Troškimus, motyvus, prisiminimus, nuslopintus ir išstumtus į sąmonę, ir, pačiai asmenybei nesuvokiant, darančius poveikį jos elgesiui, psichoanalitikai vadina kompleksais. Dešimtmečius priešvarta ir pamaloninimais visuomenei diegti elgesio būdai paliko kompleksus, kurie skatina būti elgetomis, ponais ar vagimis. Paminėtos naujos partija ir frakcija, akivaizdžiai neturi jokios tautai ir valstybei pozityvios idėjos, o tėra paminėtų kompleksų padarinys.

Daugelis jau spėjo pamiršti V. Štusausko vadovaujamą “ubagų” partiją pavadintą darinį. Ar ne tokį pat darinį siūlo

V.Kadžys. Kaip parodė iniciatorių mitingas, siekis aiškus ir paprastas: duok, duok dabar, duok daugiau, duok tai ko aš neturiu, o kitas turi. Visuomenė akivaizdžiai mato socialinę neįlygybę, patiriančius skurdą ir besimaudančius milijonuose piliečius, tačiau ne elgetos kompleksu vadovaujantis tą atskirtį reikia naikinti.

Tėvynės Sąjungos frakcijoje Vilniaus miesto taryboje valdžios ir pinigų siekis nutrynė skirtumą tarp konservatyviosios idėjos ir liberaliųjų pažiūrų (iš tikrųjų liberalizmas idėjos neturi, jis panašus į paveikslą be rėmų, kuriame ir paties paveikslas nematyti). Artėjant savivaldybių rinkimams, turint pinigų bei kitokių valdžios galių, galima pasiganyti ir kitų partijų ganyklose (savąją partiją papildyti kitą “apšukuojant”). Taip ir pasielgė Liberalų ir centro frakcijos vadovas su įtakingais rėmėjais: pavilijo saujelę abejotinos reputacijos Tėvynės sąjungos narių, neva neišsizadančių konservatyviosios idėjos. Ar taip yra ir ar gali taip būti?

Tiek naujos partijos, tiek naujos frakcijos kulpimo padėti geriausiai apibūdintų lotyniškas

pasakymas *contradicto in adjec-to*. O tai išreiškia prieštaravimą tarp pažyminio ir pažymimojo žodžio (karštas ledas, jaunas senis, protingas kvailys).

Kurpiamos Pensininkų partijos gerovės siekis per elgetos kompleksą į gerovę tikrai nenuves. Tai neabejotinai aišku ir organizatoriams, tačiau juos vilioja didžiulis pensininkų skaičius, kurie galėtų už juos balsuoti. Tik, vargu, ar tarp pensininkų atsirastų tiek mulkių, kurie pasiduotų politikierių vilionėms, patikėtų, kad per elgetystę galima pasiekti gerį, kad būtų elgetaujantis ponas. *Contradicto in adjec-to!*

Liberalizmo jungimas su konservatizmu prilygtų žalčio ir ežio sutuoktuvėms. Taigi, naująją frakciją įvardinant aiškiau, liberaliuosius konservatorių turėtume vadinti nekonservatoriškais konservatoriais. *Contradicto in adjec-to!*

Politiškai nebrandžius piliečius, kurie, siaurų interesų vedami, keičia pažiūras, valkatauja po partijas, vadina karklais (kur vėjas pučia, ten ir linksta). Tik turėtų jie prisiminti ir išidėmėti liaudies pastebėjimą, kad ant tokių karklų visos ožkos lipa.

Algimantas Zolubas

KIPRAS GRASINA VETUOTI DERYBAS SU TURKIJA

Kilus ginčui, išryškinusiam 25 šalių bloko nesutarimus dėl Ankaros prisijungimo siekio, ketvirtadienį Kipras pagrasino vetuoti Turkijos stojimo į Europos Sąjungą derybas.

Lapkričio 29 d. Europos Komisija (EK) pasiūlė išaldyti derybas dėl aštuonių iš 35 derybinių sričių, arba skyrių, kol Ankara neatvers savo uostų Kipro laivams. Tačiau Kipras, palaikomas kai kurių kitų skeptiškai Turkijos atžvilgiu nusiteikusių šalių, tvirtina, jog to negana.

Gruodžio 11 dieną ES užsienio reikalų ministrai spęs, ar pritarti šiai rekomendacijai. ES vykdomosios institucijos - Europos Komisijos - vadovas Jose Manuelis Barroso lapkričio 30 d. sakė turįs vilties, kad ministrai pasiūlymą patvirtins.

“Jeigu mūsų netenkins ES išvados (priimtos gruodžio 11 d. susitikime), mes įregistruosime savo nesutikimą, ir išvados negalios, - teigė Kipro vyriausybės atstovas Kristodulas Pašiardis. - Tokiu atveju mes grįšime į pradinę padėtį ir pasinaudosime savo teise neleisti pradėti Turkijos stojimo derybų skyrių”.

Kiek anksčiau savo nepasitenkinimą EK rekomendacija išreiškęs Kipro prezidentas Tasas Papadopoulos tvirtino, kad ji yra per švelni.

“Mes esame įsitikinę, kad ji

nesiūlo jokios formos spaudimo Turkijai, kad ši paklustų savo įsipareigojimams <...> Ji visiškai nenaudinga”, - Nikosijoje vykusios konferencijos apie ekonomiką metu naujienu agentūrai *Reuters* teigė Kipro vadovas.

Svarbiausia, kad Komisija nenustatė naujo termino, iki kurio Ankara turi paklusti jos reikalavimams.

“Reikia stimulo, spaudimo, jei norite, kuris neįmanomas be Turkijos stojimui įvertinti duotų terminų, kad ji arba paklustų, arba sulauktų sankcijų”, - aiškino T.Papadopoulos.

IŠSAUGOTI DERYBAS SU TURKIJA

Kalbėdamas Berlyne, Europos Komisijos vadovas J. M. Barroso ragino Turkiją laikytis įsipareigojimų, tačiau davė aiškiai suprasti norintis, kad procesas tęstųsi.

“Tai ne patogi proga nuginti Turkiją nuo derybų stalo”, - teigė EK pirmininkas ir pridūrė, jog tikisi, kad valstybės narės pritars šiam arba “kažkokiam labai panašiam” pasiūlymui.

Šaltinis iš Europos Komisijos aplinkos Briuselyje sakė, kad rekomendacijos tikslas - išsaugoti derybas dėl Turkijos prisijungimo.

“Žinoma, laukiama, kad ES vienbalsiai priims susitarimą dėl Komisijos pasiūlyto plano

ir tikimasi, kad visos šalys to susitarimo laikysis <...> Planas yra nedalomas. Tikslas - išlaikyti procesą gyvybingą, tegu ir lėtesnį”, - aiškino šaltinis.

Suomijos užsienio reikalų ministras Erkki Tuomioja, kurio atstovaujama šalis šiuo metu pirmininkauja ES, teigė, kad gruodžio 11 dienos posėdyje pasiūlymas galbūt bus pakeistas.

2005 metų spalį pradėtas Turkijos stojimo į ES procesas pastaraisiais mėnesiais iš esmės sustojo dėl Kipro, kurio graikiškosios dalies vyriausybę pripažįsta tarptautinė bendruomenė, bet ne Ankara.

Atskalūniškoje šiaurinėje turkiškoje Kipro salos dalyje Turkija yra dislokavusi apie 35 tūkst. karių. Ji teigia neatversianti savo uostų Kipro graikams tol, kol ES nepanaikins Kipro turkams taikomų prekybos suvaržymų.

TURKIJOJE - RAMU

Europos Komisijai paskelbus savo rekomendaciją, Turkijos ministras pirmininkas Recepas Tayyip Erdogan nutaisė narsų veidą ir pareiškė, jog tai neprilygsta tikrajam derybų sustabdymui bei pažadėjo spartinti politines reformas.

Turkijos finansų rinkos irgi reagavo ramiai, kadangi pasiūlymas stabdyti derybas apima tik kelias sritis. Lira ir akcijų kainos lapkričio 30 d. toliau kilo.

Delfi.lt

PAMOKOMAS LENKIJOS NENUOLAIDUMAS

Lenkijos veto neleido Europos Sąjungai ir Rusijai pradėti derybų dėl pamatinės bendradarbiavimo sutarties, kuri baigiasi kitais metais, pratęsimo. Veto teisę turi visos Sąjungos narės, tačiau jos panaudojimas – išskirtinis įvykis, nesiderinantis su vyraujančiu kompromisų politikos stiliumi. Iš naujųjų narių ta teise dar niekas nesinaudojo, tad Lenkija atsідūrė ES vadų dėmesio centre.

Suprantamas yra viešai nedemonstruojamas, tačiau įvairių šalių žiniasklaidos atspindimas dalies ES politikų susierzinimas dėl tokio Lenkijos poelgio, kurį linkstama laikyti šalies naujokės išsišokimu ir aiškinti tuo, kad naujoji Lenkijos valdžia stokojanti tarptautinio patyrimo. Kalbama ir apie nereikalingą, nepragmatišką Rusijos erzinimą. Daugelis jau spėjo įsitikinti, jog "neerzinti Rusijos" tampa viena iš ES politikos linijų, kuri ima kirstis su gyvybiškai svarbiais kai kurių naujųjų narių interesais.

Lenkija turėjo svarių argumentų panaudoti veto teisę. Aštriai keldama energetinio saugumo santykiuose su Rusija problemą Lenkija elgiasi ne savanaudiškai, o kaip tik paisyso visos ES interesų, nes išryškėjusi vienpusė Sąjungos priklausomybė nuo Rusijos energijos išteklių tampa vis didesne europine saugumo ir subalansuotos plėtros problema. Kitas saugumo problemos aspektas – Rusijos taikoma spaudimo dvišalių santykių plotmėje politika. Rusijos spaudimą ypač jaučia iš socialistinio lagerio išsivadavusios šalys, kurias Rusija laiko natūralia savo geopolitinių interesų zona.

ES politiką santykiuose su Rusija labiausiai lemia Prancūzijos ir Vokietijos interesų derinimas ir šių šalių vadų formuojamas Rusijos strateginės svarbos įvaizdis. Tame įvaizdyje ryškus ir prancūzų diegiamas atsvaros Jungtinių Valstijų dominavimui bruožas. Vokietija pastaruoju metu vis labiau priklauso nuo Rusijos energijos išteklių, o abiejų šalių korporacijos glaudžiai bendradarbiauja trečių šalių energetikos rinkose. Kartais net atrodo, jog Vokietijos kapitalas padeda Rusijos monopolinėms firmoms įgyvendinti kai kuriose tų trečiųjų šalių politinius Kremliaus interesus. Kremliaus gebėjimą pajungti ES politinio elito atstovus liudija ir buvusio Vokietijos kanclerio Gerhard Schroder karjera.

Tam tikros išankstinės politinės nuostatos Rusijos

atžvilgiu ir "neerzinimo" politikos įsivyravimas negali nejaudinti iš socialistinio lagerio išsivadavusių šalių vadovų, kurie gerai žino Kremliaus sukaupę kolonijinės politikos patirtį, tad gali geriau suvokti dabartinės Rusijos politikos ypatumus, o ypač – klastingumą įgyvendinant savo geopolitinius interesus.

Rusija šiuo metu jau visiškai įsijautė į atgimstančios imperijos vaidmenį. Sėkmingą to vaidmens atlikimą turėtų liudyti nauji geopolitiniai laimėjimai Ukrainos ir Lenkijos, taip pat Baltijos šalių kryptimis. Energijos išteklių eksportas tapo pagrindine geopolitinių interesų įgyvendinimo priemone. Rusijos vykdomos politikos grėsmingumą savaip ženklino prezidentą Vladimir Putin į Helsinkyje vykusį susitikimą su ES vadais atlydėjęs dviejų pasaulio visuomenę pašuirpinusių politinių žmogžudysčių aidas. Žurnalistė Ana Politkovskaja rodė pasauliui Čečėnijoje vykdomus Rusijos kariškų nusikaltimus, o buvęs Federalinės saugumo tarnybos papulkininkis Aleksandr Litvinenko nepaliovė kaltinės Kremlių dėl gyvenamųjų namų sprogdinimo. Pažymėtina, jog Aną Politkovskają buvo bandyta nuuodyti lėktuve stiuardėsės pateikta arbata, tačiau nuodytojų komanda taip ir liko neišaiškinta.

Lenkijos ir Rusijos konfliktas kilo dėl lenkų mėsos produktų eksporto. Rusija jau metus neleidžia įvežti lenkiškos mėsos. Suprantama, tas konfliktas gali turėti realų pagrindą, tačiau jis nesunkiai sprendžiamas, jei abi šalys tuo suinteresuotos. Įvykių eiga parodė, jog Rusija nenusiteikusi priimti lenkišką mėsą, tad lenkų ūkininkai patiria gana didelius nuostolius. Konflikto atžvilgiu ES vadovai užėmė ne veiksmingų tarpininkų, kaip derėtų tikėtis, o pašalinio stebėtojo poziciją, kuri buvo paranki Rusijai. Aiškinta, esą konfliktas dėl lenkiškos mėsos yra dvišalių santykių reikalas. Kyla klausimas, kaip nustatyti, kada dvišaliai ekonominiai ES narės ir Rusijos santykiai įgauna ir kitokio lygmens – ES ir Rusijos – santykių bruožų. Atrodo, jog viskas priklauso nuo ES vadovų požiūrio, kitaip tariant, nuo jau įsitvirtinusios "neerzinimo" nuostatos. Tad Lenkijos veto neabejotinai vers ES vadovus imti svarstyti ir šį klausimą. Tam tikrus poslinkius liudija Europos komisijos prezidento Jose Manuel Barroso išreikštas supratimas, taip pat jo Rusijos prezidentui išsakytas paraginimas atšaukti draudimą įvežti lenkiškus mėsos produktus.

NATO viršūnių konferencijoje lapkričio 29 d. Rygoje: JAV prez. George W. Bush, Čekijos Respublikos prez. Vaclav Klaus ir Lietuvos Respublikos prez. Valdas Adamkus. *NATO nuotr.*

E. BAGDONAS TURI GALIMYBIŲ IŠVYKTI Į BALTARUSIJĄ, A. BRŪZGA – Į JAV

Vilnius, lapkričio 30 d. (ELTA). Seimo Užsienio reikalų komitetas ketvirtadienį palaimino galimų ambasadorių į Baltarusiją ir JAV kandidatūras.

Išvykti į Baltarusiją turi galimybių Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Edminas Bagdonas, į JAV - dabartinis ambasadorius Suomijoje Audrius Brūzga.

“Ačiū Dievui, naujus ambasadorius turėsime. Šitas ilgas periodas baigėsi, pakankamai aktualią problemą išsprendėme. Jeigu bus teigiami šalių sutikimai, tuomet problema bus galutinai išspręsta”, - po uždaro komiteto posėdžio žurnalistams sakė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas

Drastiškai išsakiusi savo poziciją Lenkija jau nebegalėjo trauktis negavusi patikimų garantijų, jog galės veikti ES ir Rusijos derybų procesą, atsižvelgdama į Rusijos veiksmus panaikinant "mėsos blokadą". ES nesutiko suteikti tokią teisę. Atsitraukdama be garantijų Lenkija būtų pasirodžiusi kaip neapgalvotai veikianti šantažistė, o Rusijai tai būtų buvęs ženklas, jog lenkus galima spausti dar stipriau ir įvairiau. Dabar ES vadai kartu su Lenkija ir, tikėkimės, Baltijos šalių vadovais yra verčiami išsamiau gvildinti sutarties su Rusija pratęsimo sąlygas, taip pat ir būdus gintis nuo Rusijos naudojamos įvairialypio šantažo politikos. **Lenkijos veto naudojimas visai ES**, nes verčia įdėmiau įsižiūrėti į Rusijos naujosios geopolitikos ypatumus, o sykiu ir labiau galvoti apie iš socialistinio lagerio išsilaisvinusių šalių interesus, rašo Vytautas Rubavičius *omni.lt*.

Karosas.

Komiteto nariai ilgiau svarstė Turniškių skandale minimo E. Bagdono kandidatūrą. “Seimo komiteto nariai iš įvairių pusių tą problemą svarstė, bet priėmė sprendimą palaikyti jo kandidatūrą. Asmeniškai manau, kad E. Bagdonas yra situacijos, kurią ne jis sukūrė, auka. Kita vertus, už tą moralinę klaidą arba nusižengimą jis pakankamai nukentėjo”, - sakė J. Karosas.

Kalbėdamas apie A. Brūzgos galimą kandidatūrą į ambasadoriaus pareigas JAV J. Karosas teigė, jog šį pasirinkimą nulėmė tai, kad jis yra profesionalas, kvalifikuotas diplomatas, nuo 1991 metų dirbantis diplomatinėje tarnyboje.

E. Bagdono kandidatūrai pasipriešino Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas konservatorius Audronius Ažubalis ir frakcijai “Tvarka ir teisingumas (Liberalai demokratai) atstovaujantis Dailis Alfonsas Barakauskas. A. Ažubalis apgailestavo, kad Užsienio reikalų ministerija, teikdama E. Bagdono kandidatūrą, neatsižvelgė į Seimo patvirtintas laikinosios tyrimo komisijos išvadas dėl statybų Turniškėse. “Norėjau, kad būtų tęstinumas, kad Seimo nariai laikytųsi tos pačios pozicijos, net jeigu Užsienio reikalų ministerija, teikdama kandidatūrą, meta iššūkį parlamentinės kont-

rolės principui, kas, mano nuomone, yra visiškai nepriimtina. Aš nesvarstau pačios kandidatūros, jis geras ar blogas, esmė yra tai, kad Seimas labai aiškiai įvardino ir apibūdino jo vaidmenį Turniškių istorijoje”, - sakė A. Ažubalis.

Seimo narys konservatorius Emanuelis Zingeris žurnalistams prisipažino, jog visą naktį galvojęs, kaip pasielgti, nes situacija, jo vertinimu, yra sudėtinga, “ypač, kai pažįsti žmogų, kuris yra puikus diplomatas”. “Susilaikiau nuo balsavimo, šiame balsavime nedalyvavau, išreikšdamas savo poziciją”, - sakė E. Zingeris.

Jis pažymėjo, kad E. Bagdoną pažįsta nuo 1990 metų ir neabejoja dėl jo patriotizmo. “Manau, kad dėl jo valstybinio patriotizmo jokių klausimų nekyla, tai yra žmogus, kuris yra Lietuvos valstybės patriotas ir įrodęs tai įvairiose tarnybose”, - sakė E. Zingeris.

Vis dėlto E. Zingeris kartu su parlamentarais A. Ažubaliu ir D. A. Barakausku pasirašė atskirąją nuomonę, kurioje Užsienio reikalų ministerijos žingsnis teikti E. Bagdono kandidatūrą vertinamas kaip iššūkis Konstitucijoje įtvirtintam parlamentinės kontrolės principui.

E. Zingeris pasirašė šią atskirąją nuomonę su prierašu: “Manau, kad E. Bagdonas yra Lietuvos patriotas”.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$55, PUSEI METŲ - \$40, PIRMA KLASE - \$78, ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$130.00

LAISVĖS SIEKIS

Dr. Antanas Karoblis

I.

Dvidešimtojo amžiaus šeštojo dešimtmečio pradžia. Vienas iš niūriausių laikotarpių pokario Lietuvoje. Žmonės – sugniuždyti, be ateities planų. Dauguma visiškai neturtingi. Didieji žiaurumai ir baisumai jau praėję. Nei vienas nėra tikras, kad jie nepasikartos. Partizaninis judėjimas sužlugdytas. Vienų kaulėliai pūva, kiti kenčia kalėjimuose ir lageriuose. Vienas kitas dar slapstosi. Didieji trėmimai jau nevyksta.

Kaimuose beveik visi suvaryti į "kolchozus" ir "sovchozus". Žemė ir gyvuliai atimti. Palikta tik po vieną karvę ir 60 arų šeimai. Kai kas, paslapčiomis, dar pasižymi savo turėtos žemės ribas. Neapsakomas gailestis apima kaimo žmogų, pamačius išbadėjusį ir suvargusį iš jo atimtą gyvulį, kuris dar pažįsta jį išauginusį šeimnininką ir žvelgdamas apraiškanotosiomis, sudrėkusiomis akimis tartum klausia, kodėl mane apleidai. Nepaaiškinsi gyvuliui kodėl.

Šeštojo dešimtmečio pirmoje pusėje Joniškėlyje vyks ta dar pakankamai intensyvus gyvenimas. Tai rajono centras su visomis valdiškomis įstaigomis. Svarbi siaurojo geležinkelio kryžkelė, iš kurios šakojasi keliai į Panevėžį, Šiaulius, Biržus ir Žeimelį. Mokymo ir mokslinio tyrimo įstaigos: vidurinė mokykla, žemės ūkio technikumai, žemdirbystės instituto bandymų stotis. Produkcijos gamybos bei perdirbimo įmonės: plytinė, pieninė, lentpjūvės ir kitos smulkesnės. Karpio dvare įkurtas sovchozas (tarybinis ūkis). Gyventojų aptarnavimo sferos objektai: bažnyčia, ligoninė, parduotuvės, biblioteka, paštas, kultūros namai ir kt. Statybos, remonto bei kelių priežiūros organizacijos.

Mano tėvui 1951 metų pavasarį įsidarbinus Joniškėlio plytų gamykloje, rudenį, iš tuometinio Linkuvos rajono Bardiškių kaimo persikraustėme į Stačiūnų kaimo vienkiamį. Ir visa šeima. Mes su seserimi pradėjome lankyti Joniškėlio vidurinę mokyklą. Aš – šeštąją, ji – ketvirtąją klasę.

Su Stasiu Nagliu man buvo pakeliui į mokyklą. Gyvenome Stačiūnų kaimo vienkiamiuose per kilometrą nutolusiuose vienas nuo kito. Mūsų šeimų likimai panašūs. Jos buvo privertos palikti savo gimtuosius namus. Stasio šeima turėjo detektorinį radijo aparatuką. Retsykiais nueidavau paklaustyti. Nors ir dideliems trukdžiams esant, kartais pavykdavo pagauti balsus iš Vakarų. Eidami į mokyklą ar grįždami iš jos,

dažnai aptarinėdavome politinius įvykius.

Idėją steigti pagrindinę politinę organizaciją, gal būt pametę be jokio politinio aspekto tuomet susitelkusi mokinių komanda žaidimams, perskaičius A.Gaidaro knygą "Timūras ir jo būrys".

Vieną kartą, 1953 metų pradžioje, Stasys Naglis iškėlė mintį ar nereikėtų organizuotis, kad susidarius situacijai, galėtume prisidėti prie Lietuvos išsivadavimo iš okupacijos. Pasiūlymui, be manęs, pritarė dar du bendraklasiai Česlovas Montvila ir Kiznis. Prisiekėme kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės ir neišduoti draugų. Priesaikos sutvirtinimui buvo sukalbama malda.

Narių skaičius organizacijoje nuolatos didėjo. Rinkdavomės parke arba dvaro rūmų antrajame aukšte žemėlapių patalpoje. Išskleisdavome žemėlapi, kad nesukelti įtarimo, jei kas užeitų. Organizaciją pavadinome "Geležinis vilkas". Organizacijos vadu buvo išrinktas Stasys Naglis, komisaru – Antanas Karoblis.

Kaltinamojoje išvadoje, kurią 1957 metų balandžio 2 dieną patvirtino Valstybės saugumo prie Lietuvos TSR Ministrų tarybos komiteto pirmininkas generolas-majoras K.Liaudis, rašoma: "...M.-S.S.Naglis, mokydamasis Joniškėlio vidurinėje mokykloje, savo antitarybinių nacionalistinių pažiūrų įtakoje, 1954 metų rudenį įkūrė jaunimo antisovietinę organizaciją "Geležinis Vilkas" ir iki arešto buvo vienas iš jos vadovų..." Iš tikrųjų organizacijos užuomazga buvo jau ankstyvą 1953 metų pavasarį.

Dėl naujo nario įtraukimo būdavo ilgai svarstoma, stebima kokios jo politinės pažiūros, koks elgesys, būdo savybės, kas ir kuo užsiima jo tėvai, giminaičiai. Tik po susirinkime gauto pritarimo vienas iš narių pradėdavo kalbėtis. Pradžioje teiraujantis jo nuomonės ar nereikėtų telktis dėl tokių ir tokių tikslų. Apie susiorganizavusią grupę ir jos narius nesakoma. Kai kurie iš kart atsakydavo, kad neverta, nėra prasmės. Vis tik dauguma, su kuriais buvo kalbėta, pritardavo ir pasyviau ar aktyviau įsijungdavo.

1956 metais organizacijoje buvo per 40 asmenų. Konspiracijos palaikymui, buvo stengiamasi veiklą organizuoti grupėmis. Grupių nariai ne viską, o kai kurie ir visai nieko nežinojo apie kitus organizacijos narius. Visą žinojo tik organizacijos vadovybė. Todėl KGB pavyko atskleisti tik 15

mokinių.

1953 metų kovo pradžia. Mirė J.V.Stalinus. Visoje Sovietų sąjungoje paskelbtas kelių dienų gedulas. Joniškėlio vidurinėje mokykloje salės scenoje pastatytas Stalino portretas. Šalia vėliavos, keletas vazonų gėlių. Vyresniųjų klasių mokiniai su karinio parengimo šautuvais eina sargybą. Viena mokytoja ašaroja. Jai padeda dvi mergaitės. Vienuoliktokas, neišlaikęs įtampos, su šautuvu išgriūva. Salėje dirbtinai sukelta gedulinga nuotaika. Vieni gal ir nuoširdžiai gedi, kiti, bijodami išsiduoti, rodo susikaupimą.

Kaip lengvai ir greitai kai kuriuos žmones užvaldo dirbtinai sukurtas ir įdiegtas tikėjimas net ir žiauriausiam žmonių ir tautų kankintojui ir naikintojui.

Mes, keli septintokai, renkamės į Karpio rūmų antrąjį aukštą žemėlapių patalpą aptarti šį įvykį. Tyliai džiūgaujame, tikėdamiesi permainų sovietinėje sistemoje.

Dar steigiant organizaciją, aiškiai suvokėme, kad nepatekti į KGB nasrus ir ilgiau išsilaikyti, būtina kuo griežčiausia konspiracija. Todėl viena iš nuostatų buvo nedaryti mažareikšmių išsišokimų, vengti veiklos, kuri sudarytų prielaidas organizacijos išaiškinimui.

Mes turėjome viltį dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Nematėme ir nebuvo tuomet galimybių, kad tai gali būti padaryta iš vidaus – tautos iniciatyva ir pajėgomis. Tikėjomės, kad tik Vakarų šalys kariniu bei ekonominiu spaudimu arba tiesiog kariniu įsikišimu gali Lietuvą ir kitas Sovietų sąjungos pavergtas valstybes išlaisvinti.

Taigi, pagrindiniai mūsų tikslai buvo siekti nepriklausomybės, pasirengti jos atstatymui, kad susidarius sąlygoms galėtume organizuotai ir kryptingai veikti. Siekėme plėsti organizaciją kitose vietovėse bei didinti jos narių skaičių. Buvo susidariusios nedidelės grupelės Žeimelio vidurinėje mokykloje – iniciatorius Algimantas Jasiūnas ir Joniškėlio žemės ūkio technikumė Juozo ir Antano Švedarauskių iniciatyva. Patys stengėmės ir skatinome kitus puoselėti tautiškumą ir patriotizmą, laikytis lietuviškų tradicijų. Rinkdavomės paminėti Vasario 16-osios, Kalėdų ir Velykų švenčių.

Kaltinamojoje išvadoje rašoma: "...organizacijos vienas iš uždavinių buvo kovoti prieš tarybinę valdžią Lietuvoje, skleidžiant antitarybinę propagandą tarp gyventojų..." ir toliau "...susirinkimuose organizacijos nariai svarstė naujų narių verbavimo, antitarybinių proklamacijų gamybos ir platinimo metodus, ginklų įsigijimo ir kitus klausimus..."

Dr. Antanas Karoblis

Mes aiškiai supratome, kad esame per daug jauni, nepatyrę ir mūsų veiklai koordinuoti būtų labai reikalinga gyvenimo patirtį turinčių, išsilavinusių ir nusiteikusių prieš okupacinę valdžią žmonių parama ir patarimai. Nei vienas iš mūsų neturėjo jokių galimybių užmegzti ryšius su partizanais, nes jų tuo laiku jau beveik ir nebuvo. Kreiptis į tėvus ar vyresnius giminaičius nedrįsime. Tėvų bijojome, kad jie kategoriškai uždraus mūsų veiklą, o tokių kurie galėtų patarti iš artimųjų nei vienas neturėjome.

Pastebėjome, kad kai kurie mokytojai: istorikas Jonas Gutauskas, prancūzų kalbos – Stefa ir Vaclovas Čepukėnai, fizikas Telesforas Lukoševičius, matematikas Juozas Drazdauskas, fizikultūrininkas Petras Stankevičius yra neprijaučiantys sovietinei santvarkai, mokinių auklėjimą, susijusį su komunistinės ideologijos propagavimu atlieka formaliai, atmestinais, pasistengdami tik per daug nenukrypti nuo tuometinių reikalavimų mokytojams. Mokytojav Joniškėlio vidurinėje mokykloje ir dalis mokytojų, kurie dėl karjeros, baimės ar įsitikinimų rodė ištikimybę sovietinei santvarkai. Po organizacijos išaiškinimo jie mus smerkė, laikė priešais, sutikti neatsakydavo net į pasveikinimą.

Ilgai svarstę, nusprendėme kreiptis į fizikos mokytoją Telesforą Lukoševičių. Jis mus imponavo puikiu dalyko žinojimu, įtaigiu dėstymu ir bendru išsilavinimu. Bendravo su mokiniais paprastai, nuoširdžiai be jokio dirbtinio pasipūtimo ir įtampos. Nors buvo pakankamai reiklus, bet mokinių buvo gerbiamas. Niekada mokytojas

neįtikinėjo mokinių sovietinės santvarkos pranašumu, sugebėdavo išvengti pokalbių apie komunistinį auklėjimą, nespaudė stoti į komjaunimą. Jautėme, kad jis kaip ir mes nekenčia sovietinės santvarkos, svajoja apie išsivadavimą iš jos ir mūsų neišduos.

Iš anksto pasiprašėme pokalbiui su pageidavimu, kad jis vyktų dvaro rūmų pusrūsyje – darbų mokymo dirbtuvėse.

Kitą dieną, dar prieš pamokas, mes trys aštuntokai Stasys Naglis, Česlovas Montvila ir aš bandėme išaiškinti mokytojui savo norus bei tikslus ir prašėme jo patarimų, parėmimo ir gal net dalyvavimo. Patikino, kad apie šį pokalbį apart mūsų trijų niekas nežino ir nesužinos.

Išklausęs mus, mokytojas T. Lukoševičius padėkojo ir pagyrė už padėties suvokimą, už siekį Tėvynei išsivaduoti. Atsisakė mums padėti, motyvuodamas tuo, kad ši mūsų veikla yra be perspektyvos, nes ją plečiant, ji labai greit bus išaiškinta KGB, o mes sužlugdysime savo ateitį. Patarė mokytis, siekti išsilavinimo ir tik tada savo darbais ir kita veikla galime duoti žymiai didesnę naudą Tėvynei.

1956 metų sukilimas Vengrijoje, iššūkiai prieš okupantus Kaune per Vėlines ir Vilniuje daugumai žmonių sužadino patriotinius jausmus. Mūsų organizacijos nariams šie įvykiai taip pat davė impulsą aktyvesnei veiklai.

Po didelių diskusijų ir svarstymų buvo nuspręsta iškelti tautinę vėliavą medyje prieš bažnyčią Naujųjų metų naktį iš 1956 – jų į 1957 –uosius metus. Ši data ir vieta buvo pasirinkta todėl, kad iškelta vėliavą matytų kuo daugiau žmonių. (B.d.)

MANO TĖVIŠKĖLĖS SODYBĖLĖ

Jonas Martinaitis (1898-1947)

II.

- Tai ką, Jonai, rudą darželį jau užsiauginai? – šypsodamasis paklausdavo tėvelis, kuris ūsus kažkodėl vadindavo darželiu. Aš nieko neatsakydavau, tik gana neslėpdamas pasididžiavimo, sukinėdavausi apie vyrišką darbą triūsiantį tėvelį ir į moterų draugiją visai nerangiai eidavau.

- Jonui, ir ūsai ir barzdelė labai pritinka, Jonas vyras – sakydavo šypsodamasis tėvelis, lyg matydamas mano norą trintis tik vyrų draugijoje. Aš, nelabai slėpdamas tėvelio tikrai atspėtą mano norą, vyriškai pasikraipydavau ir, dėdamas kojas, rankas susikišęs į kelnių sprageles, kurios buvo kišenių vietoje, pamėgdžiodamas suaugusius bernus, iš lėto nueidavai pas motulę ir labai nekantraudavau, kai ji delsdavo mane paleisti pas tėvelį, į vyrų draugiją, nors motinėle, atrodo, aš labai mylėjau, labiau už tėvelį ir visiškai kitokia meile. Meilę prie motulės aš jaučiau iš širdies; ta meilė buvo tokia šilta, jaudinanti, motiniška, kaip dabar aš suprantu. Tėvelį mylėjau iš pagarbos prieš vyriškumą, už skatinimą būti vyrų ir už pripažinimą tokiu. Kartais meilės jausmas ir tėveliui darydavosi panašus į meilę motulei, bet tik akimirkai, dažniausiai tada, kai jis mane savo stambia ranka švelniai paglostydavo, pasisodinęs ant kelių, priglausdavo arba iš miestelio atnešdavo lauktuvėlių kelis saldainėlius, meduolėlį ar baronkėlę. Kasdieniniuose santykiuose aš jį mylėjau labai karštai, bet vyriškai, tokią pat meilę jaučiau ir broliams – vyresniajam Vincukui ir jaunesniajam Petreliui. Už save jaunesnei sesutei Paulinai mano meilė vėl buvo panaši į meilę motinėlei. Aš su ja buvau daug mandagesnis ir švelnesnis, negu su broliais. Atnešęs kokį vaisių iš mūsų sodelio, skanesnį obuoliuką, kriaušėlę ar labiau įsirpusią vyšnelę, atiduodavau jai, lyg netyčiomis pakišdamas. Labai širsdavau, kai ją kas skriausdavo ir dažnai ją užstodamas puldavau už save stipresnį. Man buvo labai malonu, kai ji jautė mano švelnų jos gerbimą – jaučiausi kaip tikras vyras, silpnėsnių gynėjas ir norėjau, kad visi vyrai elgtųsi su moterimis švelniai, mandagiai ir būtų visados joms geri.

Už mažitės kūtelės, kurioje tilpdavo viena kumelpalaikė, pora karvučių ir keletas avelių, buvo dar mažas pastatėlis – kiauclidėlė su pora kiaulių. Čia mano vaikiška akis nelabai mėgdavo apsistoti ilgiau. Įdomūs buvo tik žali apsamanoję

stogeliai. Pažiūrėjęs pro durų plyšelį į tingiai drybsančias kiaules, aš bėgdavau pro vartus į sodelį, kur mano širdis ir pagyvėjusi vaizduotė vėl pradėdavo kurti gražias pasakas ir tyrą vaikišką poeziją. Sodelyje buvo viena stora, aukšta kėlgrušnė, kurios šakos siekė kūtelės stogą, dvi senos obelys – statinė ir alyvinė, keletas vyšnių, pora slyvų ir eilė raudonųjų serbentų. Už tų serbentų tėvelis buvo pasodinęs keletą obelaičių, kiaušaičių, tarp jų – agrastų, o aplink sodelį, patvoriuose – vyšnelių ir slyvaičių. Kai kurie šių medelių jau žydėdavo ir ant jų prinokdavo vienas, kitas vaisius. Naujame sodelyje aš palei tvorą, tarp tankių vyšnaičių, buvau pats pasidirbęs suoliuką ir aplink jį prikašiojęs žabelių, virš kurių buvau uždengęs stogelį iš lapuotų šakelių. Vasarą šioje pašiūrėlėje aš praleisdavau šviesiausias svajonių valandas ir, atsigavinęs jos pavėsyje, jaučiausi kaip koks karalius. Nieks čia man netrukdydavo ir aš ramiai galėjau klausytis paukštelių giedojimo, kurie ypač pavasarį įvairiais balseliais švilpiniavo sodelio medžiuose. Palaimintas kampelis, kvepiantis įvairiomis žydinčiomis žolelėmis, kurios buvo tirštai sužėlusios naujajame sodelyje! Palaimintos ir nekalto mano gražios svajonės! Jame pasislėpus man visas vaikiškas pasaulis, kurį sudarė tik mano gimtasis kaimas ir tai tik su jo nepertoliausiomis apylinkėmis, atrodė nekaltas ir mielas. Atsigavinęs pašiūrėlės pavėsyje aš išlįsdavau pro mažitę angelę į saulės apšviestą sodelį ir nebežinodavau kuo besigėrėti: ar sodriai žaliuojančia pražyduisia žolele, ar gražiais medelių vainikais, kuriuose tai šen, tai ten kabojo maži užsimezgę, truputį paraudę obuoliukai, persmaugtos it skruzdės kriaušaitės, vyšnių apskriti bumbuliukai ir pailgos slyvaitės. Aš pamėgindavau perkąsti kokį nubyrėjusį mažitį obuoliuką – rūgščiai kartus, perkandu – kriaušėlę – irgi tokia pat. Kada gi jie bus skanūs? O taip norėtusi mažitį obuoliuką – rūgščiai kartus, perkandu – kriaušėlę – irgi tokia pat. Kada gi jie bus skanūs? O taip norėtusi, ai, kaip norėtusi! Staiga aš savo vaizduotėje matau pernykštį rudens sodo vaizdą – kabo pernokę obuoliai, didelės geltonos kriaušės, kurios krisdamos net suskyla ir išleidžia saldžią sultį... Ajajai!... Kad tik greičiau! Ir, rydamas seilę, aš bėgu iš sodelio keleliu, prie kurio kairėje pusėje – kaimyno

karčių tvora, dešinėje – mūsų bulvės, tarp kurių auga aukštos, baltai žydinčios pupos. Kad nors kokią pupelę! Bet ir jos dar tebežydi, ir tik apačioje jau užsimezgsios mažitės ankštelės.

Daržo gale auga keturios rudeninės slyvos, kažkokie du mažičiai, gelsvi paukščiukai, vos girdimai cypsėdami, vikriai nardo slyvų lapijoje. Aš atsikeliu vartus ir linksmas išbėgu į pakluones. Čia graži margpievelė. Kur ne kur tankioje žolėje aš randu žalių rūgštynių lapų ir kramtau juos nusipurtydamas. Ne koks skanumynas, bet kai nėra geresnio, ir tas širdelę atgaivina. Dūžia bitutės, skraido geltoni ir margi drugeliai, kažkokios mažos muselės, tai vietoje ore pakibę, žaidžia sparneliais, tai staigiai šokteli kokį žingsnį į šoną ir vėl pakimba ore sukdamos savo malūnėlio sparniukus. Aš, būdavo, guliu apibertoje saulės spindulių pievelėje ir ilgai žiūriu į margaspalvius pievos žiedelius, tai nutūpdamos, tai pakildamos dūžia nenuilstančios bitutės, man ypač patikdavo stebėti stambiają samanę, kurios ūžiantį malūnėlį išgirdavau iš tolo. Kartais ji mane gerokai išgašdindavo kai, mane pamačiusi, aplink mano galvą uždama imdavo sukti ratą. Drąsios mairytės nutūpdavo ant mano rankos ir pažvelgę, pabėginę – nuo piršto galo pakildavo į tolimesnę kelionę. Žali svirpliuikai netikėtai prašokdavo pro nosį. Aš atsiguldavau į aukštesnes žoles ir smilgas matydavau ant mėlyno dangaus. Didingai atrodė švelnaus vėjelio judamos siūbuojančios žolės, o valbėliams jos, turbūt atrodė kaip tikras miškas.

Už pievelės jau prasidėdavo laukas, kuris tęsėsi gal apie du kilometrus. Kadangi tais laikais buvo trilaukis kaimo žemės susiskirstymas, tai čia būdavo pakaitomis sėjami rugiai, vasarojus, o trečiais metais – pūdydas. Nuo to priklausė to lauko grožis. Man labiausiai patikdavo, kai čia būdavo rugiai. Jis tada man darydavo di-

dingiausią ir pilną paslapčių įspūdį. Ežia, kuri skyrė mūsų rėželį nuo kaimyno rugių, aš nedrįsdavau vienas per toli nueiti. Kažkaip nyku ir bemaž baisu darydavosi net vidurdienį. Rugiai būdavo daug aukštesni už mane, jų tankus mūras slėpė nesuprantamą paslaptį. Aš, prisiskynęs paežyje mėlynų vosilkėlių ir kukalių, skubiai grįždavau atgal ir, rugiams nuo vėjelio sušlamėjus, dar labiau paspartindavau žingsnius, bemaž tekinas bėgdavau, kad koks Ruginis nepagautų už kojos. Vasarojaus laukas jau nebedarė tokio įspūdžio ir aš daug toliau nužygiuodavau ežele – aš vietomis buvau su juo lygus, o vietomis net aukštesnis ir matydavau toluoje pilkuojančius krūmus bei mėlynuojantį mišką. Visiškai nykiai man atrodėdavo pūdydas, vietomis visai pilkas, vietomis apžėlęs usnimis, svėrėmis ir kitomis negražiomis žolėmis. Jos būdavo galvijų nugraužtos, ištryptos, ir laukas turėjo saulės išdegintos dykumos vaizdą. Nuskusta, nuganyta ir karvių bei arklių apteršta būdavo tada ir pakluonių ana gražioji pievelė. Tik kur ne kur aštrus dagilis styrojo, o žolelė nespėdavo atželti, nes galvijai beveik kasdien ją švariai nuskusdavo. Neįdomu čia buvo, labai retai aš čia apsilankydavau, nebent pasigrožėti tolimo miško vaizdu. Tada aš bėgdavau į kitą kaimo gatvelės pusę, nes ten pakluonėse tęsėsi trumputis laukelis, kuriame niekada nebūdavo ištisinio pūdydo: jei vieno ruoželis pūdydavau, tai kitų žemėje būdavo auginamos bulvės, daržovės, vasarojus ir rugiai. Toks mišrumas tam viso kaimo laukeliui duodavo labai įvairią ir patrauklią išvaizdą. Gale laukelio būdavo maža balelė, kurioje būdavo gana daug žilvyčių. Aš ten mėgdavau nukeliauti ir pasisėdėti ant pakilesnių balelės kraštų, palandžioti po žilvičių tankius kerus. Iš kairės pusės buvo lygesnės pievelės, kuriose augo tūkstančiai ružavai žydinčių ašarėlių. Tai buvo mano

mylimiausios laukinės gėlės, ir dažnai, joms žydint, aš, prisiskynęs geroką glėbį, atnešdavau motinėlei. Už tų pievelių tęsėsi ilgas miesto laukas, per kurį papieviais keletis vingiavo, apstatytas kryžiais. Juo visi mūsų kaimo pietinio galo žmonės eidavo į miestelį.

Man būdavo labai gaila, kad tėvelis už pas stambesnius ūkininkus už stogų dengimą, kulių rišimą, sunkiai uždirbtus pinigų turėdavo pirkti pieną ir duoną, kurių mums dažnai pritrūkdavo. Į šiuos darbus tėvelis rudenį ir žiemą išeidavo anksti rytą, kai aš dar tebemiegodavau, o grįždavo vėlai sutemus, tačiau besišypsantis ir linksmas, nors ir labai pavargęs. Gana ilgai jis pasakodavo motulei kaimo gyvenimo naujienas, kurių ir aš gana smalsiai klausydavau, nors ir neviską gerai suprasdavau. Dažnai tų pasakojimų besiklausydamas aš ir užmigdavau, susirietęs kur nors kampelyje, prisiglaudęs prie motulės arba ant tėvelio kelių. Iškilus kokiam barniui, mano širdelė, rodėsi, iki pusės pasinerdavo kažkokiam sunkiam purvynėlyje ir darydavosi neapsakomai liūdna. Tik ginčams visiškai atslūgus, ji vėl pakildavo iš to ją apsėmusio sunkaus purvelio ir man staiga pasidarydavo lengva krūtinėje ir šviesu akelėse.

Ilgais rudens vakarais, dar spingsi žiburėlis vilko akele. Mes jau sugulę po skanios vakarienės, tik viena motutė dar triūsia apie indus.

Tėvelis pradeda pasaką: “Buvo tokia laiminga šalis, kurioje viešpatavo toks karalius, kuris turėjo gražuolę karalaitę. Ji buvo skaisti it saulę, o gyveno puikioje paaukuotoje stiklinėje pilyje, kuri stovėjo prie mėlyno ežero, tarp gražių, didingų girių...” Švelniai skamba tėvelio žodžiai, jausmingai. Aš prisimerkęs gyvai įsivaizduoju tą karalaitę, jos paaukuotą stiklinę pilį ir, kvapą sulaikęs, rodos, lakstau po tą laimingą saulėtą šalį.

(Bus daugiau)

Lietuvių Operos lėšų telkimo vakaras lapkričio 18 d. Iš kairės Rolandas Gurskis, Eugenija Gurskienė, Danutė Vidžiūnienė, Julius Savrimas, stovi Jurgis Vidžiūnas, Giedrė Končienė, Juozas Končius, Virginija Savrimienė ir Vytautas Radžius.

Donato Soko nuotr.

Iš kairės: LR Generalinis konsulas Mindaugas Butkus, dr. Giedrė Kumpikaitė ir Lietuvos kino režisierius Gytis Lukšas premjeros metu New Yorke.

NEW YORK, NY

Sekmadienį, lapkričio 12 dieną, Kaufman Astoria Studios New Yorke įvyko žymaus Lietuvos kino režisieriaus Gyčio Lukšo dviejų filmų premjera. Kaufman Astoria Studios yra didžiausia ir seniausia kino studija New Yorke. Jos istoriniais koridoriais praityje vaikščiojo Rudolph Valentino, Glorija Swanson, Gary Cooper. Buvo sukurta daug skirtingo tipo filmų. Peržiūros salė, yra profesionaliai įrengta su dideliu ekranu ir puikia akustika.

Popietę prasidėjo su pristatymu Generalinio konsulo Mindaugo Butkus ir režisieriaus Gyčio Lukšo. Šis įvykis buvo surengtas dr. Giedrės Kumpikaitės, Amberwings Productions ir LR Generalinio konsulo Mindaugo Butkaus pastangomis. Konsulas M. Butkus tarė įžanginį žodį ir džiaugėsi, kad šie du Gyčio Lukšo filmai bus pristatyti profesionalioje kino studijoje. Režisierius Gytis Lukšas taip pat labai džiaugėsi būdamas šioj studijoje, kurią jam aprodė studijos viceprezidentas, ir sakė buvęs labai užimponuotas būdamas tokioj istorinėj vietoj.

Jis davė santrauką abiejų filmų: pirmas filmas, 1976 metų, **“Virto ažuolai”**, jau tapęs klasika apie jauną moterį, prieš karinės Lietuvos kaime, kuri išteka už jauniausio brolio ir įveda tragediją ir nesantaiką.

Antras, **“Žalčio žvilgsnis”**, (1990 m.) psichologinis filmas apie bausmę ir nusikaltimą. Galima buvo pabendrauti ne tik su draugais, bet ir su režisierium. Filmai, buvo truputi tamsūs, nes tai buvo video formate, o salė yra paruošta didelio formato filmams.

Atsilankė gal 120 žmonių, tai buvo net virš salės talpos. Generalinis konsulas Butkus ir dr. G. Kumpikaitė dėkoja visiems, kurie atsilankė ir rėmė šį renginį.

Dr. G. Kumpikaitė

DVI NAUJOS GARBĖS KONSULĖS

Vilnius, lapkričio 30 d. (ELTA). Jungtinėse Amerikos Valstijose darbą pradėjo dar dvi Lietuvos garbės konsulės.

Pediatre dirbanti lietuvių kilmės amerikietė Romualda Kličius vykdys Lietuvos garbės konsulės funkcijas Atlantoje, Georgia valstijos konsulinėje apygardoje.

Lietuvių kilmės amerikietė Astra Julianne Michels, ilgą laiką dirbusi Pasaulio banke, aktyviai dalyvaujanti JAV ir Baltijos fondo organizacijos veikloje, konsulinį darbą dirbs Las Vegase, Nevados valstijos konsulinėje apygardoje. Jų adresai:

CLEVELAND, OH

CLEVELANDO
TAUTYBIŲ
INTERESAS
SAVO MIESTU

Š.m. lapkričio 14 d. International Community Council, ICC, (Tarptautinė Bendruomenių Taryba) sušaukė Clevelando tautybių konferenciją aptarti kaip įgyvendinti programą naudojant Clevelando tautybių ryšius su pasaulio kraštais, plėsti Clevelando ekonomiką ir kultūrą.

ICC patikėtinių prezidentas ir televizijos stoties WKYC TV-3 Managing Editor Dick Russ, ICC vykdomasis direktorius Kenneth J. Kovach apibūdino kaip kiti Amerikos miestai vartoja savo tautybių išteklius, kad išplėstų savo miestų įtaką pasaulio ir Amerikos mastu.

Diskusijų būrelyje dalyvavo garbės konsulė Ingrida Bublienė. Slovėnų konsulas dr. Zvone Zigone, šio aprašymo autorius ir kiti. Buvo pasiūlymas, kad Cleveland miesto taryba įkurtų tautybių sekciją ir atstatytų etninių reikalų koordinatoriaus skyrių prie mero. Donna Brady, miesto tarybos narė, žadėjo tą užvesti.

Daug įvairių pasiūlymų buvo atspausdinta ir priimta pasirašiant ICC pasitarimui su *The Cleveland Plain Dealer* laik-

Garbės konsulė Atlanta, GA

Roma Kličienė

1202 Lexham Drive
Marietta, GA 30068

Tel: 770-992-6620

el. paštas:

kliciusa@belsouth.net

ir

Garbės konsulė Las Vegas, NV

Astra Julianne Michels

2747 Paradise Rd, Suite 106,
Las Vegas, Nevada 89109

Tel: 702-892-0499

el. paštas:

astrajm@yahoo.com

Šiuo metu JAV dirba 17 Lietuvos garbės konsulų.

LGITIC

raščio nauju prezidentu Terry Egger. Prezidentas Egger paaiškino kad “Mosaic” speciali PD dalis apie tautybes atliko savo misiją, apibūdino skaitytojus su įvairiom tautybėm, valstybes su žemėlapiiais, jų istorija, statistika. “Mosaic”, buvo taip pat išspausdinta knygos forma, kurią galima buvo užsisakyti – pirkti. Liūdna, bet paskutinė “Mosaic” išspausdinta spalio 6 d.

The Plain Dealer dienraštis, atsižvelgiant į ICC rūpestį, kasdien įtalpins tautybių žinias apie politiką, istoriją, meną, veiklą, sportą. Pavyzdžiui, po pasitarimo su ICC, *Plain Dealer* (11-16-06) pirmam puslapyje įdėjo didžiulę spalvuotą nuotrauką užvadintą “Cultural Exchange”, rodant tautybių vėliavas, šokėjus per įvykusią Cleveland State Universiteto International Day apeigas.

Terry Egger sakė, jog jis supranta kad tautybių veiklos įnašas praturtina, išreklamuoja Clevelandą. Jis pabrėžė, jog asmeniškai kels, kad tautybių darželiu kurie yra Washington D.C., būtų perimti taptų dalimi National Park tinklo. *The Cleveland Plain Dealer* ruoš konferencijas verslo bei filantropinėms organizacijoms, kad suprastų ir įjungtų tautybių pajėgas miesto gerbūviui.

Dr. Viktoras Stankus

Patalpinkite DIRVOJE

švenčių sveikinimus

Švenčių proga daugelis asmenų sveikina savo gimines, draugus, bendradarbius bei pažįstamus.

Artėjančių Šv. Kalėdų bei Naujųjų metų proga kviečiame Jus patalpinti savo sveikinimus *Dirvoje*.

Tokiu būdu pasieksite savo sveikinamuosius ir paremsite lietuvių spaudą. Sveikinimų kainos yra prieinamos.

Prašome tai atlikti kiek galima anksčiau, nes švenčių metu pašto pristatymas yra gana didelio tūrio ir dažnai vėluoja.

Dirva

CHICAGO, IL

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyrius gruodžio 12 d., antradienį, 12 val. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 650S. Pulas-ki Rd., Chicago, ruošia prieškalėdinį pabendravimą. Kviečia visus narius ir svečius gau-siai dalyvauti. Malonėkite pranešti apie dalyvavimą iki gruodžio 8 d. tel. 708-499-2172 arba 773-585-8649.

Prieš metus LF stipendijų anketoje Evelina Puzaitė rašė: “Labai norėčiau pakoncertuoti Jūsų Lietuvių fondui”. Nuoširdus Evelinos noras netruko išsipildyti, kai 2006 m. LF pokylio metu buvo suorganizuotas studentų koncertas “Dovana nariams“. Amerikoje Evelina ilgai neužsibuvo, nes Londone jos laukė labai svarbus konkursas, kurį, visų mūsų džiaugsmui, Evelina laimėjo, iškovodama, Didžiosios Britanijos įrašų kompanijos “Lan-

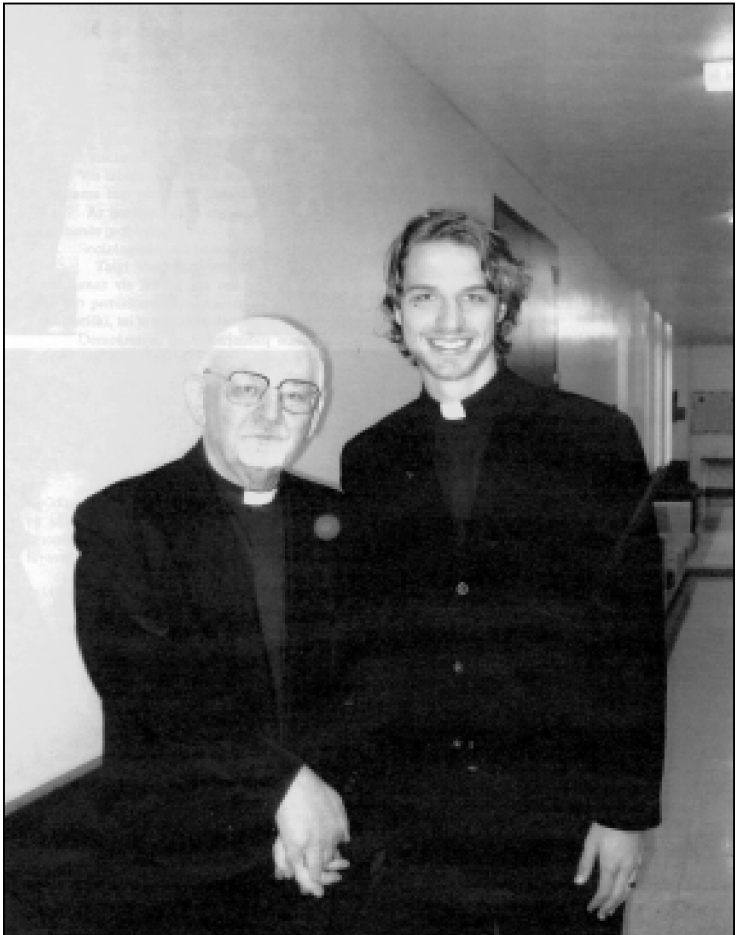
dor Records” kontraktą. Visų LF narių vardu sveikiname Eveliną ir dėkojame tiems, kurie savo įnašais į Lietuvių fondą, padeda jauniems, gabiems lietuviams studentams pasiekti savo tikslą. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius lapkričio 19 dieną dalyvavo Čikagos Šaulių namuose vykusiame Lietuvos kariuomenės atkūrimo 88-tųjų metinių minėjime. Jis padėkojo lietuvių išeivijos organizacijų nariams už jų neblėstantį patriotiškumą, lietuviškų tradicijų, vertybių ir kultūros puoselėjimą, pasidžiaugė Lietuvos kariuomenės pasiruošimu, jos veikimu NATO pajėgų sudėtyje.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje pirm. Mykolas Abarius apdovanojo Lietuvos generalinį konsulą A.Daunoravičių Šaulių Žvaigždės ordinu.

IEŠKOMAS

Eugene Vilkas su kuriuo susitikau per 1939 m. Latvių Skautų Jamboree. Gal jūs turite informacijos, kuri reikalinga mano rašomai knygai. Bet kas turintis žinių, jo adresą malonėkite kreiptis į Stanley Jonaitis, 48 Denison Ct., Granville, OH 43023

Vyriausiasis Jėzuitų viršininkas Peter-Hans Kolvenbach, oficialiai vadinamas generolu, buvo atvykęs iš Romos į JAV, ir Detroite susitiko su Luku Laniausku, SJ, neseniai pasižaejusiui būti Jėzaus draugijos nariu.

John Moriconi, SJ, nuotr.

NATO valstybių vadovų konferencijoje Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Latvijos prezidentė Vaira-Vykė Freiberga ir NATO viršininkas Jaap de Hoop Scheffer.

www.president.lt

LIETUVOS IR LENKIJOS SEIMO NARIŲ ASAMBLĖJA PASIDŽIAUGĖ “PKN ORLEN” ATĖJIMU Į LIETUVĄ

Vilnius, gruodžio 1 d. Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių Asamblėja teigiamai vertina “Mažeikių naftos” ir “PKN Orlen” sutarties pasirašymą, taip pat tiki tolesne šio projekto sėkme ir reikšme plėtojant Europos Sąjungos energetinę strategiją.

Tai pažymima Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių Asamblėjos pareiškimo projekte, kurį ketinama priimti Vilniuje penktadienį vykstančioje šios tarptarmentinės institucijos sesijoje. Šiame dokumente taip pat planuojama akcentuoti Lietuvos investicijų Lenkijoje svarbą.

“Bendrovės “Sanitas” investicijos į Lenkijos farmacijos įmonę “Jelfa” sudarė galimybę įsitvirtinti šioms įmonėms Europos Sąjungos rinkose ir turėjo teigiamos įtakos konkurencingumo plėtrai farmacijos sektoriuje ir Lietuvoje, ir Lenkijoje”, - sakoma dokumento projekte.

Kreipdamasis į sesijos dalyvius ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas pasidžiaugė, kad politinis ir ekonominis šalių bendradarbiavimas įgauna pagreitį, nes nuo 1994 m. Lietuvos ir Lenkijos prekybos apimtys padidėjo beveik 7 kartus. “Lenkijos verslas gręžiasi į šiaurinę savo kaimynę. “PKN Orlen” investicijos, kurios yra didžiausia Lenkijos verslo investicija užsienyje, į “Mažeikių naftą”, sparčiai besiplėtojantis Lietuvos ir Lenkijos elektros tilto projektas ir galimas bendradarbiavimas Ignalinos atominės elektrinės naujo reaktoriaus statyboje bei Lietuvos ir Lenkijos gamtinių dujų tinklų sujungime sudaro puikias prielaidas vystyti strateginę energetinę partnerystę”, - sakė G. Kirkilas.

Pasak jo, tai ne tik mūsų dvišalis, bet ir Europos Sąjun-

gos interesas, siekiant sukurti ES vidinę energetikos rinką ir plėtoti bendrą išorinę energetikos politiką, kuri pastaruoju metu patiria energijos tiekėjų iššūkius.

Lietuvos premjeras užtikrino, kad Lietuva palaiko Lenkiją ES santykiuose su Rusija, kadangi Lenkijos keliamos problemos svarbios visai ES, ir mūsų valstybių pozicijoje gali atsidurti bet kuri ES šalis: pavyzdžiui, Rusija blokuoja naftos tiekimą “Mažeikių naftai” nuo 2006 m. liepos mėnesio. “Ir kas gali paneigti, kad tai dėl lenkų “PKN Orlen” atėjimo į Lietuvą”, - pažymėjo G. Kirkilas. Pasak jo, Lietuva mano, jog sėkminga Šengeno plėtra 2007 m. pademonstruotų mūsų piliečiams, kad Europos Sąjunga yra veiksminga ir naudinga eiliniam žmogui. “Tačiau būtina bendra stipri politinė valia, kad Šengeno erdvės plėtros projektas būtų sėkmingai ir laiku įgyvendintas”, - sakė G. Kirkilas.

Atidarydamas penkiolik-tąją sesiją, Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas, Asamblėjos pirmininkas Česlovas Juršėnas 1994 m. balandžio 26 d. tuometinių Lenkijos ir Lietuvos prezidentų Lech Valensa ir Algirdo Brazausko pasirašytą Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartį pavadino Lietuvos ir Lenkijos santykių Konstitucija. Č. Juršėnas pabrėžė, kad šios sutarties esmė įgyvendinta, tačiau darbotvarkėje vis dar lieka spęstinių problemų. Tai - žemės gražinimo klausimai, švietimas, neišnaudotos ekonominio bendradarbiavimo galimybės.

Lenkijos Seimo pirmininko pavaduotojas, Asamblėjos pirmininkas Jaroslaw Kalinowski pasidžiaugė kaimyniškais abiejų valstybių santykiais, geromis

jų perspektyvomis. Kalbėdamas apie spęstinas Lietuvos lenkų problemas, politikas taip pat minėjo žemės gražinimo, švietimo, lenkiškų pavardžių rašybos klausimus.

Penktadienį Seimo rūmuose vykstančioje penkioliktojoje Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių Asamblėjos sesijoje “Sutarties vykdymas - bendras, nuolatinis parlamentų rūpestis” aptarta, kaip sekasi vykdyti 1994 metais pasirašytą tarptarstybinę sutartį.

Sesijos išvakarėse, ketvirtadienį, Lietuvos ir Lenkijos parlamentarai surengtame minėjime pagerbė žymaus kultūros veikėjo Jerzy Giedroyc atminimą. Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių asamblėja įsteigta 1997 metų liepos mėnesį. Joje dirba po 20 abiejų šalių parlamentarų, atstovaujančių įvairioms frakcijoms.

LGITIC

MISIJA BALTIJOS VALSTYBĖSE PERIMS BELGIJOS KARIAI

Vilnius, gruodžio 1 d. Baltijos valstybių oro erdvę saugantys Ispanijos kariai perduos misiją Belgijos karinių oro pajėgų atstovams.

Pasikeitimo ceremonija Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose įvyko penktadienį. NATO oro policijos kontingentų pasikeitimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus, Ispanijos, Belgijos, Latvijos ir Estijos ambasadoriai, Ispanijos ir Belgijos karinių oro pajėgų atstovai, kiti svečiai. Belgijos kariai oro policijos operacijoje Baltijos valstybėse dalyvaus antrą kartą - jie buvo pirmieji, kurie pradėjo šią misiją 2004 metų pavasarį, Baltijos šalims tapus NATO narėmis.

LGITIC

LIETUVA IR PASAULIS

Daug dėmesio Baltijos šalių regiono energetikos problemoms buvo skirta Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus, Latvijos prezidentės Vairės Vykės-Freibergos ir Estijos ministro pirmininko Andrus Ansip susitikime su Vokietijos kanclere Angela Merkel. Susitikimas Rygoje įvyko pasibaigus NATO valstybių vadovų forumui. V. Adamkaus nuomone, kilus energetinėms krizėms svarbus tampa Europos Sąjungos šalių energetikos solidarumo klausimas. Pabrėždamas Vokietijos svarbą sprendžiant energetikos problemas, Lietuvos vadovas paragino daugiau dėmesio skirti tarptarstybinių santykių plėtrai. Jis atkreipė dėmesį, kad būtina skatinti Lietuvos ir Vokietijos verslo, kultūrinius bei akademinus mainus. Lietuvos vadovas išreiškė viltį, kad postūmį artimesniam žmonių bendravimui suteiktų Vokietijos kanclerės A. Merkel vizitas į Lietuvą.

Dar kartą aukščiausiu lygiu iškeltas Lietuvos diplomatinės atstovybės Romoje “Villa Lituania” pastatų ir žemės klausimas. Apie tai Rygoje vykstančio NATO valstybių vadovų susitikimo metu prezidentas Valdas Adamkus kalbėjosi su Italijos ministru pirmininku Romano Prodi. Valstybės vadovas pabrėžė, kad Lietuva laukia oficialaus pasiūlymo šiuo klausimu, kurį detalai išnagrinėjus, bus galima priimti sprendimą ir apie tai informuoti Italiją. Šiuo metu Italija Lietuvai vietoj buvusios diplomatinės atstovybės “Villa Lituania” siūlo du pastatus. Vizito į Lietuvą pakviestas Italijos premjeras R. Prodi patikino prezidentą V. Adamkų, kad jis išspręs šį klausimą. *ELTA* primena, kad birželio pradžioje Seimas rezoliucija paragino Italijos valdžią spręsti Lietuvos diplomatinės atstovybės pastatų grąžinimo klausimus. Rezoliucijoje Seimas priminė, kad Lietuvos diplomatinė atstovybių ir žemės grąžinimo jau išspręsti su visomis Europos Sąjungos valstybėmis, išskyrus Italiją, o iniciatyvos trūkumas sprendžiant šį klausimą neprisideda prie Lietuvos ir Italijos dvišalių santykių gerinimo. Lietuvos diplomatinės atstovybės Romoje pastatas Lietuvai priklausė nuo 1937 metų. Sovietų Sąjungai okupavus šalį čia įsikūrė rusų diplomatai.

Latvijos ministras pirmininkas Aigaras Kalvitis Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų patikino, kad vilkikų eilės, susidariusios Lietuvos ir Latvijos pasienyje prieš NATO valstybių vadovų susitikimą pradėjus kruopštesnį krovinių patikrinimą, jau trečiadienio vakarą pradės mažėti. “Mūsų pasienyje negali būti netvarkos, kuri galėtų sukelti įvairių Europos valstybių vežėjų abejones dėl patikimo tranzito”, - sakė Lietuvos vadovas pokalbyje Rygoje. Kalbant apie pasienyje dėl susidariusių sunkvežimių eilių kylančią įtampą, prezidentas V. Adamkus pabrėžė nematantis objektyvių priežasčių, dėl kurių reikėtų stabdyti arba riboti tranzitą. Lietuvos vadovas premjerui A. Kalvičiui priminė, kad neturėtų būti sudaromi dirbtiniai sunkumai ir kliūtys kirsti sieną tarp dviejų Europos Sąjungos ir NATO valstybių. Susitikime sutarta, kad jau kitą savaitę sienų kirtimo ir tranzito problemas aptars abiejų valstybių susisiekimo, užsienio ir vidaus reikalų ministrai.

NATO valstybių vadovų susitikime Rygoje dalyvaujantis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė pavojingiausios karinės misijos Afganistane svarbą, NATO partnerysčių reikšmę, aljanso įtaką nacionalinėms ir tarptautinėms pastangoms. Jo teigimu, akivaizdu, kad vien tik NATO negali išspręsti visų Afganistano problemų ir užtikrinti tvarios plėtros. Pasveikinęs pažangą, kuri buvo padaryta koordinuojant tarptautinės bendruomenės veiksmus, V. Adamkus paragino dar labiau sustiprinti pastangas ir dirbti kartu su kitomis tarptautinėmis organizacijomis - pirmiausia su Jungtinėmis Tautomis ir Europos Sąjunga. Prezidento nuomone, plečiantis NATO vaidmeniui didėja ir NATO partnerysčių svarba. Mes turime ir toliau tai skatinti, nes partnerystės stiprina Aljansą. V. Adamkus pabrėžė, jog trys Narystės veiksmų plano šalys ir Ukraina bei Gruzija dar didelę pažangą, kad atitiktų NATO reikalavimus, ir aktyviai prisideda prie sąjungininkių operacijų. “Intensyvesnis dialogas dėl narystės suteikė Gruzijai stiprų impulsą tęsti reformas. Esu įsitikinęs, kad jos būsima narystė atneštų naudos ir NATO, ir regiono saugumui. Atrodo, kad Ukraina irgi gerai vykdo karines reformas ir save mato euroatlantinės bendrijos dalimi”, - sakė Lietuvos vadovas. Šalies vadovas pažymėjo, kad Lietuva ypač palaiko diskusiją dėl energetinio saugumo ir paragino generalinį sekretorių Jaap de Hoop Scheffer neišbraukti šios temos iš NATO darbotvarkės.

Lietuvos vadovas pabrėžė, kad Lietuva ypač palaiko Specialiųjų operacijų pajėgų iniciatyvą ir iniciatyvą plėtoti NATO strateginį gabenimo oru pajėgumą. Jis padėkojo visoms sąjungininkėms, prisidėjusioms ir prisidėsiančioms prie NATO oro erdvės patruliavimo misijos Baltijos valstybėse.

LGITIC

Lietuvių operos choras lėšų telkimo pokylyje atliko meninę programą lapkričio 18 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Dirigavo chormeisterė Jūratė Grabliauskienė, akompanavo Manigirdas Motekaitis.

Donato Soko nuotr.

24-JI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Jau 24 kartą buvo surengta tradicinė kultūrinė šventė, skirta pasižymėjusiems kūrėjams pagerbti. Ji šiemet įvyko lapkričio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Oficialus jos pavadinimas – JAV LB Kultūros tarybos premijų šventė; jos metu turėjo būti įteiktos premijos šešiams asmenims už kultūrinę veiklą šiose srityse: dailės – Nomedai Grumadai, teatro – Giedrei Griškėnaitei-Gillespie, žurnalisto – Ramunei Kubiliūtei, radijo – “Studijai R”, tautinių šokių mokytojo – Gražinai Reškevičienei, muzikos – Andriui Žlabiui.

Laureatai buvo atrinkti specialiai sudarytų komisijų, tik radijo premiją paskyrė JAV LB kultūros taryba. Štai keletas tų komisijų pirmininkų: dailės – Loreta Venclauskienė, teatro – Julija Dantienė, žurnalisto – Algimantas Gečys, tautinių šokių institutas, dailės – Laima Apanavičienė.

Premijas pradėta skirti 1980-aisiais, nuo tada su mažomis pertraukomis jos buvo įteikiamos kasmet. Iki šiol jas gavo 116 kultūrininkų iš įvairiausių JAV vietovių.

Šventės pradžia

Šventę pradėjo ilgametė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, kuri, beje, šiemet pasitraukia iš šių pareigų. Ji padėjo visiems atsilankiusiems (jų buvo mažas

būrys), o programą vesti pakvietė Ziną Daknienę. Ši į sceną pirmąją pakvietė dailės premijos laureatę skulptorę N. Grumadą, kuriai specialų ženklą įteikė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas, o 1,000 dol. čekį pati M. Remienė, mat niekas iš mecenatų – Lietuvių fondo vadovybės – nepasirodė.

Programiniame leidinyje tarp sveikintojų buvo įrašyta Lietuvių fondo valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė, bet ir jos žodžio susirinkusieji neišgirdo. Programos vedėja Z. Daknienė trumpai supažindino su laureate ir jos darbais.

Tada buvo pakviesta G. Griškėnaitė-Gillespie, po jos – R. Kubiliūtė. Jos visos gavo gėlių iš rengėjų, o kai kurias gėlėmis bei juostomis apdovanojo ir kitų organizacijų atstovai. Laureatės tarė trumpus padėkos žodžius.

Trys laureatai šventėje nepasirodė

Šventės dalyviai buvo gerojai nustebinti, kai net trys laureatai neatvyko atsiimti premijų. Tai retai pasitaikydavo anksesnėse premijų įteikimo šventėse.

Šį kartą nesiteikė pasirodyti ir Čikagos apylinkėse gyvaujantieji “Studijos R” vedėjai: R. M. Lapas ir R. Zdanavičiūtė, jau nekalbant apie kituose miestuose įsikūrusius pianistą

A. Žlabį bei tautinių šokių mokytoją G. Reškevičienę.

Trumpai apie nepasirodžiusiuosius

“Studija R” savo veiklą pradėjo 1990 m. pabaigoje, kuomet atsirado žinių iš Lietuvos ir apie Lietuvą. Tada gimė laida “Rytmečio ekspresas”. Iš viso būta net 12 laidų įvairiais pavadinimais, transliuotų iš 6 stočių. Jų vadovai: R. Lapas ir R. Zdanavičiūtė, 1990 m. atvykusi gyventi į JAV. Lietuvoje ji yra paskelbusi straipsnių apie teatrą vietos kultūros spaudoje.

Pianisto A. Žlabio, kūrybinė karjera prasidėjo Vilniaus M. K. Čiurlionio namų gimnazijoje. Ją baigęs – 1994-aisiais – atvyko į JAV ir čia laimėjo Interlochen Arts Academy konkurso premiją (tai jis pakartojo ir 1995 m.). Po to studijavo ir kitose mokyklose. Yra įvairių tarptautinių muzikos festivalių laimėtojas. Šiuo metu muzikas gyvena New Haven, CT.

Jeigu du pirmieji laureatai yra jaunosios kartos žmonės, tai trečioji – G. Reškevičienė, yra vyresnio amžiaus kultūros veikėja. Atvykusi į JAV, ilgesnį laiką gyveno Omahoje, NE, aktyviai dalyvavo ne tik tautinių šokių, bet ir vaidybos bei skautų veikloje. Ji 1971 m. kartu su Laimute Antanėliene subūrė “Aušros” tautinių šokių grupę ir jai vadovavo 35 metus.

Sveikino Vytas Maciūnas

Po apdovanojimų buvo sveikinimai, kurių buvo nedaug: nepasirodė jau minėta S. Balzekienė, taip pat Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, nors jiedu ir įrašyti programiniame leidinyje kaip sveikintojai.

V. Maciūnas savo pasveikinimo žodyje prisiminė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laikotarpį, kai jam teko eiti panašias pareigas. Kalbėtojas teigė, jog tada buvo diskutuojama, ar verta ir toliau tokias premijas įteikinti, bet jos išliko ir gyvuoja jau 24 metus. “Jos palaiko kūrybinį gyvastin-

IX-TOSIOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS KONKURSAS

Kviečiame visus kūrybingai nusiteikusius dalyvauti 2010 m. Toronte, Kanadoje įvyksiančios IX Lietuvių dainų šventės eilėraščių konkurse.

Konkurso tikslas – sukurti žodžius/poeziją naujoms dainoms, kurios bus atliekamos šioje Dainų šventėje keturiose kategorijose:

- 1) žodžiai tinkami dainai vaikams iki 14 m. amžiaus,
- 2) žodžiai tinkami dainai jaunimui nuo 15 m. amžiaus,
- 3) žodžiai tinkami dainai suaugusiems,
- 4) žodžiai tinkami dainai bendram dainavimui.

Pageidautina, kad eilučių ilgis ir kirčių ritmas būtų vienodi – tinkami dainai. Tema – laisva. Atrinkus tinkamus premijuojamus žodžius (eiles), bus užsakyti kompozitoriai, kad jiems sukurtų muziką.

Konkurso taisyklės:

- Konkursas baigiasi 2007 m. vasario 28 d. Visi kūriniai turi pasiekti IX Dainų šventės meno vadovę Dalią Viskontienę (žemiau nurodytu adresu) iki 2007 m. kovo mėn. 15 dienos.
- Skiriamos dvi premijos kiekvienai kategorijai – iš viso 8 premijos. Pirmai vietai skiriama \$300 premija; antrai vietai skiriama \$200 premija.
- Kūrinio ilgis neribojamas, tačiau autoriams primename, kad žodžiai turi būti tinkami muzikiniam pritaikymui ir atlikimui Dainų šventėje (pageidaujama, kad eilučių ilgis ir kirčių ritmas būtų vienodi).
- Tas pats autorius gali pateikti eiles tinkancias ne tik vienai, bet keletai kategorijų. Eilėraščius galima pateikti viename dideliame voke ananominiai su slapyvardžiu, nurodant kuriai kategorijai kūrinys taikomas. Į vidų įdėti mažesnę voką su slapyvardžiu ant viršaus ir viduje – lapelį su autoriaus tikruoju vardu, pavarde, pašto adresu, telefono numeriu bei elektroninio pašto adresu.
- Premijuoti kūriniai tampa 2010 m. IX Dainų šventės muzikinio komiteto nuosavybe ir bus spausdinami bei naudojami pagal komiteto nuožiūrą, visuomet pažymint autoriaus vardą ir pavardę.
- Premijos bus įteikiamos ne vėliau 6 mėnesių laikotarpyje po konkurso pabaigos (t.y. iki 2007 m. liepos mėnesio pabaigos).

- Medžiagą prašome pateikti iki 2007 m. kovo mėn. 15 d. (ne vėliau) siunčiant paštu vyriausiai meno vadovei – Daliai Viskontienei šiuo adresu: 10 Kirk Bradden Rd. East, Etobicoke, ON Canada M8Y 2E6.

IX Dainų šventės muzikinis komitetas

ALDONOS STEMPUŽIENĖS

kompaktines plokšteles-CD'S galite užsakyti paštu: 4249 Lambert Rd. Cleveland, OH 44121

Vienos CD kaina su persiuntimu - 20.00 dol.
Dviejų CD “ARIAS” ir “PASAKŲ SAKALAS” 30.00 dol.
Čekius rašyti: - Aldona Stempužis
Nusiųsime, kur nurodysit.
Knygynai, platintojai dėl sąlygų kreipkitės į
A. Stempužienę tevgarsai@aol.com
Bendra informacija: www.aldonadiva.com

JAV LB Kultūros premijų laureatai, kurie asmeniškai dalyvavo jų įteikime Lemonte lapkričio 11 d. su JAV LB Kultūros Tarybos pirm. M. Remiene ir JAV LB Krašto valdybos pirm. V. Maciūnu. Iš k. N. Grumada, G. Griškėnaitė-Gillespie, R. Kubiliūtė. *E. Šulaičio nuotr.*

gumą”, - sakė V. Maciūnas ir palinkėjo, kad ši tradicija neužsimerktų ir ateityje. Už jos tęsimą sveikintojas dėkojo JAV LB Kultūros tarybai bei jos pirmininkei.

Meninėje programoje nebuvo Liudos Veleckytės

Susirinkusieji taip pat neišgirdo programiniame leidinyje paminėtos smuikininkės Liudos Veleckytės grojimo. Buvo pasitenkinta tik skaitovo Lino Umbraso skaitytomis rašytojo Antano Vaičiulaičio eilėmis ir pačios programos vedėjos Z. Daknienės skaityta poeto Vytauto Mačernio kū-

ryba.

Šį šventinį vakarą užbaigė JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė, kuri pranešė, kad tai jau paskutinė tokia šventė, surengta jos ir talkininkų. Į sceną ji pakvietė savo valdybos nares: Dalią Šlenienę, Nijolę Nausėdienę, Rūtą Končienę, Liliją Jasaitę, Ligiją Tautkuvienę ir Aušrelę Skalaite, kurioms buvo padėkota už nuveiktus darbus.

Po to šventės dalyviai buvo pakviesti prie kuklių vaišių stalo, kur visi turėjo progą ne tik užkąsti, bet ir pabendrauti tarpusavyje. *Edvardas Šulaitis*

ALT S-GOS LOS ANGELES SKYRIAUS
VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

ALT s-gos Los Angeles skyriaus visuotinis susirinkimas įvyko š. m. lapkričio 25 dieną Tautinių namų apatinėje svetainėje.

Atlikta oficialioji dalis, pagerbti mirusieji nariai, perskaityti protokolai ir pranešimai, viskas priimta be pataisų, perrinkta ta pati valdyba. Garbės gen. konsulas Vytautas Čekanauskas ir svečiai iš Bostono, Irena ir Brutenis Veitai, įdomiai pasakėjo paskutinius išpūdžius iš Lietuvos ir apie Lietuvos tautininkų veiklą. Pasisakė ir kai kurie skyriaus nariai.

Susirinkimui pirmininkavo Aloyzas Pečiulis, sekretorė Alė Vilčinskienė. Įstojo du nauji nariai – Gražina ir Jonas Talandžiai. Su daina pas-

ALT s-gos Los Angeles skyriaus valdyba. Iš kairės: valdybos pirm. Juozas Raibys, vice pirm. Irena Bužėnienė, pirm. Rūta Sakienė, sekr. Gražina Raibienė, išd. Ramūnas Bužėnas.

veikinta gimtūvininkė Gražina Raibienė. Dar ilgokai ir maloniai pabendrauta, pasivaišinta narių ir valdybos paruoštais užkandžiais, kava ir vynu. Visų

dalyvavusių pasirašytos ir išsiųstos kortelės negaluojan-tiems skyriaus nariams arba jų artimiesiems.

R.S.

CLEVELANDO MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS

Klubas buvo įkurtas prieš 40 metų kaip “Litts Anglers Club” tai sutrumpinimas “Lietuvių” meškeriotojų klubas. Pagal klubo įstatus (by-laws) įstojimas į klubą buvo ribojamas, nes įstojima į jį tik gavus kvietimą ir esant laisvai vietai (kol esamasis narys atsistatydin-

na arba miršta). Narių skaičius buvo pastovus ir (norinčiųjų būti nariais) sąrašas vis didėjo. Deja laikai keitėsi, narių amžius bei sveikatos ir taip pat mirtis yra įtakos organizacijos veiklai. Išvykos, kurioms reikėjo nuomuoti autobusą dėl narių skaičiaus ir lengvatos kelei-

Išvyka prie McGillivray Lake, Chapeau Quebec, Kanada. Klubo nariai po žūklės – iš kairės (sėdi): R.Zylė, R.Butkus, A.Vedegys, V.Degutis, E.Vasilavičius; stovi: W.Žiedonis, J.Prizz, A.Penkauskas, R.Žiedonis, L. Giegerich, M.Motiejūnas, J.Vedegys, J. Keveaney ir A. Danko.

viams seniai pasibaigė, gausios išvykos sumažėjo. Tačiau klubas yra veiklus, turi kompetentingą valdybą, kurios pirmininkas yra Antanas Balas. Klubas organizuoja mėnesinius susirinkimus, narių gegužinę, meškeriojimų išvykas, rengia “reverse raffle” pobūvius.

Klubas remia įvairius projektus. Klube turi nepaprastą narį – Zenoną Dučmaną, kuris vienas iš klubo įkūrėjų. Už nuopelnus klubui jam buvo suteiktas Garbės nario statusas. Zenonas Dučmanas daug metų dirbo direktoriumi “Lithuanian Village Inc.” ir buvo ilgametis “Amerikos lietuvių piliečių klubo” vedėjas. Šios organizacijos žinomos Cleveland, Ohio lietuviams. “Litts Anglers Club” yra žuvininkystės mėgėjų klubas, kurių nariai yra skirtingų profesijų bei pašaukimo.

A.V.Matulionis

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ
KALBOS LIKIMAS”

Dr. Algimantas Liekis

XV.

Jie pritarė generalgubernatoriui M.Muravjovui, jog pritaikyti lietuviškam raštui rusišką raidyną įmanoma. Jiems talkinti sutiko Petrapičio kadetų korpuso inspektorius Jonas Juška (garsiojo kalbininko Antano Juškos brolis), kuris ir parengė specialų lietuvių raidyną, sudarytą rusiško raidyno pagrindu, už tai tikėdamosi gauti leidimą dirbti Lietuvoje. Bet jis to darbo nebaigė, nes M.Muravjovas neleido jam likti Lietuvoje ir turėjo išvykti dirbti į Nižnij Novgorodą. Tuomet okupantai parsikvietė iš Varšuvos minėtąjį S.Mikuckį, prie Vilniaus

švietimo apygardos buvo sudaryta Lietuviškų leidinių rusiškais raidėmis leidimo komisija, kuriai dar priklausė kalendorių leidėjas ir Kauno liaudies mokyklos mokytojas L.Ivinskis, stačiatikių šventikas ir rusų paskirtas lietuviškų raštų cenzorius A.Petkevičius ir kiti. 1864m. gegužės 22 d. Vilniuje, A.Kirkoro spaustu-vėje, buvo baigtas spausdinti S. Mikuckio ir L.Ivinskio parengtas pirmasis lietuviškas elementorius rusiškais rašmenimis – “Abecelė žemaitiškai lietuviška”, kurio egzempliorių M. Muravjovas nusiuntė Vilniaus cenzūros

komitetui su įsakymu: "Nuo šiol laikytis taisyklės: nepraleisti spausdinimui nė vieno lietuviško elementorių, rašyto lenkiškomis raidėmis ir leisti juos spausdinti tik tada, kai jie bus perrašyti rusiškais raidėmis pagal pridedamą pavyzdį".

Generalgubernatorius M. Muravjovas dar kiek anksčiau, pasmaugęs sukilimą, 1863m. gegužės 23d. buvo kreipėsi į Lietuvos ir Gudijos gyventojus: "Vakarų kraštas, žiūrint daugumos jo pirmykščių gyventojų ir istorinės teisės, yra rusų žemė, nuo amžių paveldėta Rusijos valdovų...". Ir toliau įtikinėjo, kad Lietuva, taip pat Gudija "nuo seniausiųjų laikų yra Rusijos žemė, pravoslavijos lopšys". Ir jeigu tas kraštas dar nėra rusiškas tai tik todėl, kad jis ilgus amžius buvo svetimųjų

užgrobtas. **Todėl ir dabar kiekvieno rusų šventa pareiga grąžinti jį Rusijai, rusų kultūrai, stačiatikybei. Tam tikslui reikia panaudoti ir spaudą, įvedant ir rusiškąjį raidyną.**

1864 m. gegužės 14 d. M. Muravjovas, būdamas Peterburge, carui įteikė memorandumą dėl švietimo valdymo šiaurės vakarų krašte. Jame rašė: "... Įvesti visose Žemaitijos mokyklose, žemaitiško rašto mokymą rusiškais raidėmis. Šitokie elementoriai dabar spausdinami ir dėl platinimo bus duoti atitinkami nurodymai." Šį memorandumą gegužės 17 ir 19 d. svarstė Vakarų komitete, jam pritarė ir Švietimo ministras buvo įpareigotas "pagal galimybes taip pat įgyvendinti." Nutarimui pritarė ir caras. O tai reiškė spaudos lietuviš-

kais-lotyniškais rašmenimis uždraudimą. Tiesa, palaipsniui jau tai vyko nuo 1864 m. kovo mėnesio pradžios, kuomet M. Muravjovas Vilniaus cenzūros komitetui nurodė ne "aprobuoti" spaudai lietuviškų knygų be jo leidimo. Gegužės 25 d. M. Muravjovas grįžęs į Vilnių ir ėmėsi įgyvendinti "rusiškąjį raidyną". 1864 m. birželio 5 d. jis pasirašė raštą Vilniaus cenzūros komitetui: "...siūlau Komitetui nuo šio laiko būtinai laikytis taisyklės: nepraleisti spaudai nė vieno lietuviško elementoriaus, rašyto lenkiškais raidėmis ir leisti juos spausdinti tik tada, kai jie bus parašyti rusiškais raidėmis..." Birželio 10 d. Vilniaus cenzūros komitetas susipažino su šiuo M. Muravjovo raštu ir "nutarė" jį šventai vykdyti."

(Bus daugiau)

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinį skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. gruodžio 26 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vąjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

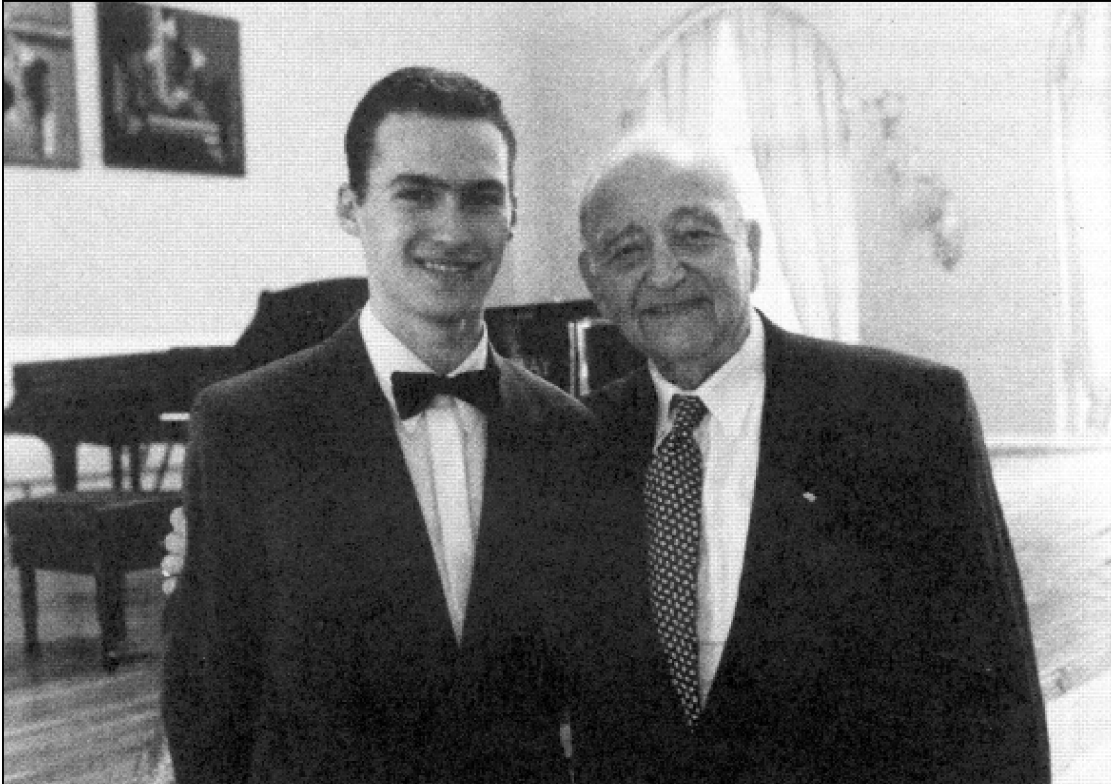
Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip
Tel. numeris
Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlo-mojo adresą:
Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip

ATSISVEIKINTA SU ŽYMIUOJU LIETUVIŲ TENORU STASIU BARU

Stasys ir Elena Barai įsteigė steipendijos fondą, kuri kiekvienais metais skiriama Lietuvos muzikos akademijos studentui tenorui, komisijos atrinktam konkurso keliu. Trejus metus ji teko Edgarui Montvidui, kuris šiuo metu jau dainuoja Europos operų teatruose. E. Montvidas dainavo ir Lietuvių operos G. Donizetti "Meilės eleksyras" spektaklyje. 1997 metų nuotraukoje tenoras Stasys Baras su jaunučiu tenoru Edgaru Montvidu.

Po ilgos ligos liepos 12 dieną amžinybėn iškeliavo žinomas solistas ir visuomenės veikėjas Stasys Baras-Baranauskas, gyvenęs Oak Brook miestelyje, šalia Čikagos, ir neseniai atšventęs savo 86-ąjį gimtadienį.

Per ilgą savo žemiškąją kelionę S. Baras daug dirbo ne tik tėvynėje, bet ir užsienyje. Jis buvo vienas iš tų lietuvių atlikėjų, kuris susilaukė tarpautinio pripažinimo, o jo balsas iš garso įrašų stebino išprususius muzikos žinovus ir okupacijos metais Lietuvoje.

Stasys Baras gimė 1920 m. gegužės 26 d. Mirčių dvare, Žaliosios valsč., Vilkaviškio apskr., Juozo Baranausko ir Sofijos Pflan šeimoje. Po 8 metų su tėvais persikėlė į Klaipėdą, vėliau gyveno Kretingoje, kol vokiečiai užėmė Klaipėdos kraštą. 1940 m. priimtas į Vytauto Didžiojo universitetą ir Kauno konservatoriją. Tačiau dėl savo kilmės iš universiteto pašalintas, o konservatorijoje mokslus pats nutraukė ir pradėjo lankyti Jono Būtėno dainavimo studiją.

1944-aisiais, kaip ir daugelis tautiečių, pasitraukė į Vakarus. Pradžioje – į Austriją, vėliau – į Vokietiją, kur 1947 m. J. Būtėno kursų baigimo proga surengė recitalį.

1948-1949 metais su kitais lietuviais solistais koncertavo Anglijoje ir Škotijoje. 1949 m. birželio pradžioje iš Bremenhafeno laivu išvyko į JAV, atvyko į Gary, Indiana. Čia 4 metus dirbo paprastu darbininku plieno fabrike ir tęsė balso studijas pas J. Būtėną ir Dmitri Onofrei.

Vėliau Kanadoje buvo sudarytas komitetas S. Baro studijoms remti. 1956 m. rudenį jis pradėjo vokalo pamokas Italijoje. Vėliau gavo pasiūlymą dainuoti Vokietijos operose, bet jų atsisakė.

Grįžus į namus, jam pasisekė laimėti *Chicago Tribune* rengtą solistų konkursą, kurio finalas buvo "Soldiers Field" stadione, klausantis 70 tūkst. žmonių. Čia S. Baras gavo aukso medalį.

1958 m. pradėjo dirbti "Standard Federal" taupymo ir skolinimo bendrovėje. Nuo tada turėjo daugiau galimybių atsidėti dainai, nors ir labai sunku buvo ruoštis operoms ir koncertams, sugrįžus iš savo pagrindinio darbo banke. Dar tais pačiais metais debiutavo Lietuvių operoje, sudainuodamas Faustą to paties vardo Gounod operos pastatyme. S. Baras koncertavo ne tik JAV, bet ir Australijoje, Kanadoje, Kolumbijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kitur. Dalį savo repertuaro yra įrašęs į plokšteles.

Plati visuomeninė veikla

Stasys Baras daug reiškėsi ir visuomeniniame darbe. Lietuvių fondo tarybos pirmininko Vytauto Kamanto rašte sakoma: "Netekome didelio ir nuoširdaus Lietuvių fondo nario, LF direktorių tarybos Emeritus nario, LF Garbės komiteto nario, visų mūsų artimo, gerbiamo, draugiško, darbštaus ir teisingo žmogaus. Stasys Baras nuo 1974 m. iki 2004 m. kaip LF direktorius per 30 m. daug dirbo, vadovavo, telkė lėšas ir visai rūpinosi Lietuvių fondo augimu,

finansine gerove ir ateitimi.

Jis pirmą kartą buvo išrinktas į LF direktorių tarybą 1974 metais, po to perrinktas 10 kartų. LF direktorių tarybos pirmininku jis buvo šešias kadencijas (1982-1985 ir 1988-1991 metais), LF valdybos pirmininku 1993-1995 ir 2002 metais. Kaip LF direktorius ir vadovas jis suorganizavo ir įvedė daug naujų dalykų LF administracijoje, finansų tvarkyme, darbuose ir veikloje".

Velionis buvo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus bičiulis ir rėmėjas ir 1997-1998 m. Lietuvos prezidento rinkimų kampanijos "Už Valdą Adamką – už Lietuvos ateitį" komiteto pirmininkas, jo dėka buvo sutelkta nemaža lėšų.

Jis atliko ir daugiau pažymėtinų darbų, kuriuos visus sunku išvardinti. Be kita ko, buvo didelis sporto mėgėjas, golfo entuziastas.

Apie S. Barą išleista pora leidinių: muziko Aniceto Armino knygelė "Stasys Baras-Baranauskas (išleista 1996 m. Vilniuje) ir muzikologės Onos Narbutienės "Stasys Baras" ("Baltos lankos", 2000 m. Vilnius).

Antrosios knygos pratarė pradeda šiais žodžiais: "1999 metų liepos 6 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus žymų išeivijos dainininką ir visuomenės veikėją Stasį Juozą Barą-Baranauską apdovanojo Gedimino ordinu. Tai buvo ilgamečio pasiaukojimo darbo lietuviybės baruose pelnytas įvertinimas. Stasys Baras – iškiliausias išeivijos tenoras, be kurio sunku įsivaizduoti

"Dirvos" lapkričio 21 d. laidoje mes pranešėme, kad "Dirvos" 2006 m. loterija atnešė malonių netikėtumų. "Dirvos" aukotojų sąrašas yra įrašytas S.Šimoliūnas ...200. Mes norime pabrėžti ir padėkoti S.Šimoliūnui už jo laimėtą ir paaukotą trečią premiją. Ta proga jis rašo:

*Miela "Dirva",
Man yra garbė paaukoti
savo laimėjimą "Dirvos" gerovei.*

*Reiškiu pagarbą,
Saulius Šimoliūnas*

"Vilties" draugijos valdyba, "Dirvos" leidėjai nuoširdžiai dėkoja už auką laikraščio išlaidoms sumažinti.

Lietuvių operos nueitą kelią..."

Prieš mūsų akis – iškarpa iš Vilniuje leidžiamo savaitraščio *Literatūra ir menas*. 2003 m. gegužės 5 d. numeryje – rašinys "Vakaras, skirtas Stasio Baro kūrybai". Jame – daug gražių žodžių čikagiečiui, išvardinta nemažai jo darbų. Mums įdomiausia vieta, kur kalbama apie jo įkurtą fondą jauniems muzikos akademijos vokalistams remti: "Todėl simboliška, kad ir šio vakaro programoje dainavo S. Baro konkursų laureatai: Egidijus Dauskurdis, Aurimas Laurinavičius, Kostas Smoriginas, Deividas Staponkus, Mindaugas Zimkus ir kiti jaunieji solistai. Virgilijus Noreika prisiminė malonų bendravimą su S. Baru ir padainavo keletą kūrinių. Šiuo vakaru buvo pagerbtas vienas žymiausių lietuvių operos korifėjų Stasys Baras – klasikinio italų bei canto atstovas. Lietuvių operoje sukūręs 15 tenoro vaidmenų, dainavęs daugybėje koncertų."

Atsisveikinimas su velioniu

Atsisveikinimo su mirusiuoju programa vyko Petkaus laidojimo koplyčioje Lemonte liepos 14-osios vakare. Po kun.Algirdo Palioko maldų buvo pagrindinė atsisveikinimo dalis, kuriai vadovavo Alė ir dr. Antanas Razmos (Alė kalbėjo angliškai, o jos vyras – lietuviškai).

Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius nepagailejo gražių žodžių velioniui. Jis taip pat perskaitė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus užuojautą šeimai.

Lietuvių operos vardu kalbėjo pirm. Vytautas Radžius, o solistų – Jonas Vaznelis. Atsisveikino ir V. Adamkaus rinkimų komiteto atstovas Vy-

DIRVAI AUKOJO

Amerikos Liet. Taut. Sąjungos Centro Valdyba	500
S.Šimoliūnas, Detroit, MI	200
Vyr. sk. "Židinys" Clev., OH ...	100
A.Rūta, Santa Monica, CA	50
J.Skardis, Santa Fe, NM	50
R.Bužėnas, Henderson, NV	45
A.Balas, Richmond Hts., OH	25
G.Matas, Independence, OH	25
M.Miškinis, Orchard Lake, MI ..	25
D.Trimakas, Westlake, OH	25
M.Ambrose, New Market, MD .	20
G.Leonas, Bradford, NH	20
I.Savainis, Sunny Hills, FL	20
H.Gontar, St. Louis, MO	15
R.Minkūnas, Seven Hills, OH ...	15
M.Puškorienė, Clev., OH	15
V.Vasikauskas, St. Pete., FL	15
J.Butrimas, Cleveland, OH	10
J.Daniliauskas, Gulfport, FL	10
D.Kižys, Hawthorne, FL	10
J.Kvietys, Taylors, SC	5
V.Vinis, Guasti, CA	5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

tautas Germanas. Vytautas Kamantas (lietuviškai) ir Sigita Balzekienė (angliškai) atsisveikino su kolega.

Šeimos vardu kalbėjo anūkas Gailius Kisieličius, o kaimynų – Algirdas Ostis, kuris į savo kalbą įnešė šiek tiek linksmesnės nuotaikos.

Laidotuvių pamaldos vyko liepos 15-osios rytą, Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje Lemonte. Čia jas laikė trys kunigai, o prasmingą pamokslą pasakė prel. Ignas Urbonas.

Ilga automobilių vilkstinė nusidriekė apie mylią į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Prie duobės sukalbėtos maldos ir nuskambėjo "Lietuva brangi". Tada visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į "Willowbrook ballroom" salę pietums.

Šį nekrologą norėjusi baigti šermentyse V. Kamanto perskaityta mintimi: "Meldžiamie Viešpatį amžinos ramybės ir globos mylimam a. a. Stasiui, įsijungusiam į Dangiskąjį angelų chorą su jo gražiu balsu ir jo amžinais talentais. Tegul jis ilsisi ramybėje ir mūsų atmintyse".

Edvardas Šulaitis

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

2006 m. spalio 8 d., Clevelando LSK “Žaibo” kviestinio lauko teniso turnyro Highland Heights City Park, Highland Heights, OH dalyviai.

TENISO TURNYRAS CLEVELANDE

Šeštasis Clevelando LSK “Žaibo” kviestinis lauko teniso turnyras įvyko 2006 m. spalio 8 d., Highland Heights City Park, Highland Heights, Ohio. Turnyrą sėkmingai ir nuotaikingai surengė Virginija Motiejūnienė, talkininkaujant Romualdai Tarasevičiui. Diena buvo puiki, kaip pagal užsakymą, saulutė tiesiog “žeme raičiojosi”, temperatūra virš 70 F.

Dalyvavo 18 žaidėjų (13 vyrų/berniukų ir 5 moterys/mergaitės). Jų tarpe buvo 2 berniukai ir viena mergaitė jaunesni nei 10 metų amžiaus. Nemažas būrelis žiūrovų turė-

jo progos stebėti varžybas ir mėgautis nuostabia gamta. Visi dalyviai buvo iš Clevelando apylinkių.

Vyrų vieneto varžybose (11 dalyvių), Romualdas Tarasevičius buvo nenugalimas ir jau 5-tą kartą iš eilės laimėjo čempionatą ir pereinamą taure, finale įveikdamas jaunąjį Justiną Slavinską. Trečioje vietoje liko Danius Šilgalis. Vyrų senjorų vieneto laimėtoju tapo Eugenijus Šilgalis. (Virš 50 metų). Moterų vienetė pirmą vietą pelnė Gražina Varnelienė. Gaila, kad varžybų nebaigė labai perspektyvi 16-metė žaidėja Cassi Šakenytė.

Vyrų dvejeto laimėjimą iškovojo Eugenijus ir Danius Šilgaliai prieš Darių Tuskenį ir Arūną Jablonską. Moterų dvejete – Virginija Motiejūnienė ir Gražina Varnelienė prieš Cassi Šakenytę ir Julie Rosenjack. Mišriame dvejete pergalingi buvo Gražina Varnelienė ir Arūnas Jablonskas prieš Virginiją Motiejūnienę ir Darių Tuskenį.

Varžybas pajvairino mažamečiai vaikai. Visus stebino savo sugebėjimais 8-metis Austinas Tarasevičius.

Visi pirmų ir antrų vietų laimėtojai buvo apdovanoti medaliais o jaunutis Austinas Tarasevičius – specialiu diplomu.

amb

E.DANIŪTĖ IR A.BIŽOKAS LAIMĖJO PASAULIO ČEMPIONATĄ

Danijoje, Orhuse vykusiam lapkričio 25 d. sportinių šokių pasaulio čempionate "World Standard" rungtyje pirmą vietą laimėjo Lietuvos šokėjų pora Edita Daniūtė ir Arūnas Bižokas. Lietuviai finale aplenkė Paolo Bosco ir Silvią Pitton iš Italijos bei Sašą ir Natašą Karabey, atstovaujančius Vokietijai, skelbia Tarpautinės sportinių šokių federacijos svetainė www.idsf.net

Kita Lietuvos šokėjų pora - Lina Chatkevičiūtė ir Donatas Vėželis užėmė 12-ą vietą.

A.Bižokas ir E.Daniūtė pasaulio čempionate aplenkė 69

poras iš 38 planetos šalių. “Įtampa buvo didžiulė. Kai paaiškėjo, kad mes - čempionai, nesusitvardžiau ir apsiverkiau. Dar ir dabar negaliu patikėti, kad nugalėjome”, - *Kauno dienos* korespondentui sakė E.Daniūtė. “Daug metų dirbome, siekėme šios pergalės. Malonu, kad pagaliau mus lydėjo sėkmė”, - pridūrė A.Bižokas.

Teisėjų brigadoje su kolegomis iš Danijos, Anglijos, Italijos, Vokietijos, JAV, Rusijos, Kinijos bei Rumunijos dirbo ir lietuvis tarptautinės kategorijos teisėjas Giedrius Januškevičius.

Delfi

HOUSEKEEPER WANTED

East Side Cleveland Heights, Adult Household no children. 2-3 days a week, general housekeeping, laundry to include ironing must have own transportation, references, will supply uniform, some English needed. **Reply to Paul: 1-216-299-7819**

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*
794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)